

Nota van B&W

Onderwerp Jaarverslag 2011 van de Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Portefeuillehouder J.J. Nobel
Collegevergadering 13 maart 2012
Inlichtingen M. Jak (023 5674180)
Registratienummer 2012.0009975

Inleiding/Context

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 30 november 2006 ingestemd met ons voorstel om tot samenvoeging over te gaan van de uitvoeringswerkzaamheden op het gebied van de Wet Waardering onroerende zaken en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. Daartoe is door ons een gemeenschappelijke regeling Cocensus aangegaan (raadsbesluit 06/695804). Vervolgens is in 2009 de Gemeenschappelijke regeling Cocensus uitgebreid met de gemeenten Hillegom en Beverwijk (collegevoorstel 2009/9124). In 2011 is verdere uitbreiding van de GR Cocensus met Oostzaan en Wormerland voortgezet (raadsbesluit 2011.0039116).

In artikel 19 van de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat het dagelijks bestuur van Cocensus de rekening over het afgelopen jaar, het jaarverslag en de accountantsverklaring jaarlijks voor 1 april ter vaststelling aan het algemeen bestuur aanbiedt onder gelijktijdige toezending aan de besturen van de gemeenten. Wij hebben de door het dagelijks bestuur vastgestelde jaarverslag en accountantsverklaring op 16 februari 2012 (12/13894) ontvangen. Als bijlage bij dit voorstel is het jaarverslag 2011 van de Gemeenschappelijke regeling Cocensus gevoegd.

Ingevolge artikel 19 lid 2 van de gemeenschappelijke regeling kunnen de colleges van de deelnemende gemeenten binnen twee maanden na toezending bij het algemeen bestuur van Cocensus hun zienswijze over de rekening naar voren brengen. Het aangeboden jaarverslag geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. in te stemmen met het jaarverslag 2011 van Gemeenschappelijke Regeling Cocensus;
2. het jaarverslag 2011 ter informatie aan de raad te zenden.

Burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouder,

J.J. Nobel

Onderwerp Jaarverslag 2011 van de Gemeenschappelijke regeling Cocensus
Volgvel 2

Bijlage(n)
Jaarverslag 2011 GR Cocensus
Rapport van bevindingen accountant

cocensus

Jaarverslag 2011

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
ACCOUNTANTS LLP
10/2/2012

Inhoud

1. Algemeen	2
1.1. Inleiding	3
1.2. Organisatie	3
1.3. Korte terugblik op 2011 en nieuwe ontwikkelingen	5
2. Bedrijfsvoering	6
2.2. Financiën	8
2.3. Kwaliteit, Arbo en Milieu	9
2.4. Facilitair	9
2.5. ICT	9
3. Uitvoering belastingen 2011	10
4. Ontwikkelingen per Afdeling	13
4.1. Afdeling Invordering	13
4.2. Afdeling WOZ	13
4.3. Afdeling Heffingen & Bezwaar	14
4.4. Afdeling Gegevens en Applicatiebeheer	14
4.5. Staf & Bedrijfsbureau	15
5. Personeel	15
6. Weerstandsvermogen	18
7. Financieringsparagraaf	19
8. Financieel Jaarverslag	20
8.1. Samenvatting financieel resultaat	20
8.2. Begrotingsrechtmatigheid	21
8.3. Balans	22
8.4. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	23
8.5. Toelichting bedrijfsresultaat	24
8.6. Toelichting op de balans	27
9. Controleverklaring	31
10. Bijlage 1: Staat van Activa 2011	32

Ter identificatie

ERNST & YOUNG
ACCOUNTANTS LLP

1. Algemeen

1.1. Inleiding

Voor u ligt de vijfde jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Cocensus. Cocensus is op 15 december 2006 opgericht met als belangrijkste taak om alle uitvoerende werkzaamheden op het gebied van gemeentelijke belastingen voor de gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer te verrichten. Op 1 mei 2009 is de gemeente Hillegom toegetreden tot Cocensus en per 1 januari 2010 is de gemeente Beverwijk toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling. In 2011 zijn de voorbereidingen getroffen gericht op de aansluiting van de gemeenten Oostzaan en Wormerland per 1 januari 2012.

De jaarrekening 2011 is vrijwel sluitend afgesloten met een gering positief resultaat van € 568,-- ten opzichte van de begroting 2011 na laatste wijziging. In de primitieve begroting werd nog gekoerst op een overschot van 29.000 euro met als intentie om met een voordelig rekeningresultaat de negatieve saldi-reserve op nul te stellen. Dat is niet gelukt, met name door een aantal kostenposten, waarmee bij de begroting geen rekening was gehouden, zoals bijvoorbeeld een eindafrekening energiekosten huisvesting over de jaren 2008-2010. Eind 2011 zijn positieve onderhandelingen gestart met de verhuurder van de huisvestingslocatie teneinde de huurprijs in overeenstemming te brengen met de ontwikkelingen op de markt. Dit zal leiden tot een structurele verlaging van de huurprijs. Daarnaast zijn incidentele voordelen aangeboden in de vorm van huurvrije periodes. Deze incidentele voordelen zullen in 2012 benut kunnen worden voor een dotatie aan de reserve, die daarmee positief zal worden. In 2011 zijn voorts een aantal uitgaven op het gebied van ICT gedaan teneinde te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen in de pc-infrastructuur en op het gebied van het nieuwe werken. Doel van deze uitgaven is om in de toekomst besparingen te realiseren op de werkplekkosten. In 2011 hebben wij hierdoor te maken met eenmalige hogere onderhoudskosten ICT. Om tot een gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten ICT over een aantal begrotingsjaren te komen is er voor gekozen een egalisatievoorziening in te stellen. De stand van deze voorziening bedraagt per 31 december 2011 € 195.000 negatief. Op basis van de opgestelde meerjarenplanning en de in de begroting opgenomen bedragen is te verwachten dat deze egalisatievoorziening binnen drie jaar een positief saldo zal hebben.

In de periode 2007-2010 heeft de gemeenschappelijke regeling omvangrijke efficiencybesparingen gerealiseerd voor de deelnemende gemeenten. Met betrekking tot de primaire belastingprocessen is in 2011 een belangrijke stap gezet in die zin, dat de werkvoorraden over het huidige belastingjaar en de oudere belastingjaren aanzienlijk zijn teruggebracht. Gecombineerd met de uitbreiding van de gemeenschappelijke regeling biedt een steeds efficiënter opererende organisatie mogelijkheden om verdere besparingen voor de deelnemende gemeenten te realiseren.

1.2. Organisatie

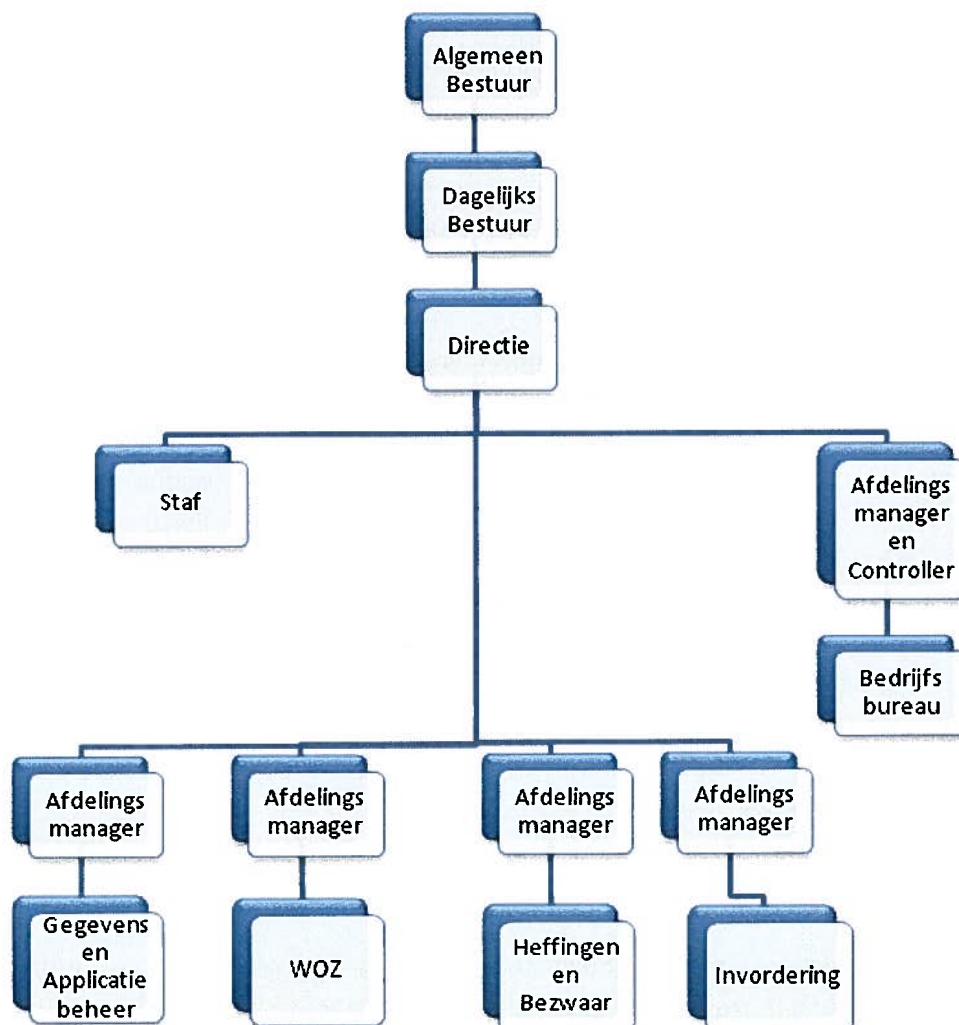
Cocensus is een gemeenschappelijke regeling op het niveau van de gemeentelijke colleges van B&W. Cocensus is op 1 januari 2007 formeel van start gegaan en richt zich daarbij op het verzorgen van werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en rechten, inclusief de afhandeling van bezwaren, beroepen en kwijtscheldingsverzoeken. In de periode vanaf 1 januari 2007 tot en met medio 2009 zijn deze werkzaamheden verzorgd voor de

gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer, de oprichters van Cocensus. Medio 2009 is de gemeente Hillegom toegetreden en met ingang van 1 januari 2010 de gemeente Beverwijk. Cocensus heeft een algemeen- en het dagelijks bestuur. Ingaande 1 januari 2012 treden de gemeenten Oostzaan en Wormerland toe tot de GR Cocensus.

Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur

Voorzitter AB / DB	Jeroen Nobel	wethouder gemeente Haarlemmermeer
Plv. voorzitter AB / DB	Pieter Heiligeers	wethouder gemeente Haarlem
Lid AB	Steffe Bak	wethouder gemeente Haarlemmermeer
Lid AB	Ewout Cassee	wethouder gemeente Haarlem
Lid AB / DB	Ton van Rijnberk	wethouder Hillegom
Lid AB	Jan van Griensven	wethouder Hillegom
Lid AB / DB	Jaqueline Dorenbos	wethouder Beverwijk
Lid AB	Han van Leeuwen	burgemeester Beverwijk

Het organisatieschema van Cocensus ziet er als volgt uit:

Overzicht toegestane formatie Cocensus

Directie + staf	5,33
Bedrijfsbureau	6,00
WOZ	24,89
Gegevens en Applicatiebeheer	12,86
Heffingen en Bezwaar	13,22
Invordering	17,33
Totale formatie	79,63

1.3. Korte terugblik op 2011 en nieuwe ontwikkelingen

Het jaar 2011 heeft in het teken gestaan van het optimaliseren van de werkprocessen en het verbeteren van de bedrijfsvoering. Een aantal externe onderzoeken heeft bevestigd, dat de gemeenschappelijke regeling Cocensus op de goede weg is. Zo heeft de rekenkamercommissie van de gemeente Haarlem een aantal verbonden partijen, waaronder Cocensus nader onder de loep genomen en in het geval van Cocensus geconstateerd, dat de gemeenschappelijke samenwerking op het gebied van de lokale heffingen grotendeels aan de doelstellingen heeft beantwoord. Ook uit de benchmark, die jaarlijks wordt gehouden onder grotere gemeenten en samenwerkingsverbanden, blijkt dat Cocensus voor wat betreft de uitvoeringskosten één van de goedkoopste organisaties is. En aan het eind van 2011 hebben wij een schrijven van de Waarderingskamer ontvangen, waarin aan Cocensus voor al haar in 2011 deelnemende gemeenten de hoogste kwalificatie, te weten 'goed', wordt toebedeeld.

Nadat in 2009 ISO-certificering voor het management- en kwaliteitssysteem van Cocensus is behaald, is het systeem medio 2011 voor de tweede maal extern getoetst op onderhoud. Deze toetsing is succesvol verlopen en de certificering is daarmee verlengd.

Een belangrijke ontwikkeling in 2011 was de voorbereiding van de toetreding van de Over-gemeenten (Oostzaan en Wormerland) aan de gemeenschappelijke regeling. De belastingapplicatie is daartoe verder uitgebreid en ingericht. Voor de gemeente Oostzaan heeft Cocensus de herwaardering uitgevoerd. Voor de gemeente Wormerland is de herwaardering nog verzorgd door het Hollands Noorderkwartier.

In 2011 hebben de huidige deelnemers aan de GR voorbereidingen getroffen om meer taken of nieuwe heffingen aan Cocensus over te dragen. Voor de gemeente Haarlemmermeer betreft dat de hondenbelastingen een tweetal BIZ-heffingen. Voor de gemeente Haarlem gaat het om de toeristenbelasting, de afdoening van bezwaren en een BIZ-heffing. Voor de gemeente Hillegom gaat het eveneens om een BIZ-heffing. Al deze activiteiten behoren in 2012 tot het takenpakket van de GR.

De gemeente Beverwijk heeft aan Cocensus verzocht om openstaande vorderingen over de periode 2005-2009 over te nemen. Bij de toetreding van de gemeente Beverwijk aan de GR per 1 januari 2010 was afgesteld, dat de gemeente "schoon" zou overgaan en zouden oude vorderingen bij een externe marktpartij worden belegd. In 2011 is aan Cocensus verzocht om deze portefeuille van bijna 1 miljoen euro over te nemen. In het verantwoordingsmodel is het debiteurensaldo hiervoor aangepast.

Wat betreft de bedrijfsvoering heeft 2011 in het teken gestaan van een tweetal ontwikkelingen. Met het oog op de vervanging van pc's is besloten om te investeren in een andere, moderne oplossing, waarbij pc's centraal worden aangestuurd door servers. Dat betekent dat medewerkers feitelijk alleen nog met beeldschermen werken. Naast aspecten van beveiliging en mogelijkheden om te anticiperen op het nieuwe werken, zal ook toekomstige vervanging van pc's aanzienlijk goedkoper worden.

Een tweede belangrijke investering is de implementatie van een DMS (Document Management Systeem). Aanvankelijk bedoeld om digitale archivering van dossiers mogelijk te maken en om in de toekomst te kunnen aansluiten bij de gegevensuitwisseling met de Klantencontactcentra (KCC) van deelnemende gemeenten. Echter in de uitvoering is ook doorgepakt om de digitale dossiers op te nemen in de workflow van de belastingapplicatie, waardoor een aantal processen efficiënter kan worden uitgevoerd. De test-fase is inmiddels succesvol afgerond en het systeem wordt op 1 maart 2012 (start van de bezwaarfase en afhandeling kwijtscheldingsverzoeken) operationeel.

In 2010 was het voor het eerst mogelijk voor burgers van de deelnemende gemeenten van de GR om digitaal bezwaar te maken. In 2011 is de digitale nota geïntroduceerd en zijn voorbereidingen getroffen om de digitale dienstverlening aan burgers verder uit te breiden met machtigingen voor automatische incasso en aanmeldingen van honden. Daarnaast wordt onderzocht of kwijtscheldingsverzoeken eveneens digitaal kunnen worden aangeboden.

Zoals al aangekondigd in het vorige jaarverslag hebben de ontwikkelingen op het gebied van de basisregistraties en in het bijzonder de BAG, maar ook ontwikkelingen op het gebied van omgevingvergunningen (WABO) en kaartmateriaal (GBT) geleid tot de nodige veranderingen in de werkprocessen en de software. Deze ontwikkelingen zullen zich in 2012 voortzetten.

2. Bedrijfsvoering

Voor het leveren van een klantgerichte en kwalitatief goede dienstverlening aan onze opdrachtgevers en de inwoners van Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom en Beverwijk is een goede bedrijfsvoering onontbeerlijk. In het bedrijfsplan van Cocensus zijn naast een Missie en een Visie ook een aantal doelstellingen geformuleerd die betrekking hebben op de bedrijfsvoering. In deze paragraaf zullen wij de activiteiten benoemen die in 2011 op de diverse terreinen zijn ondernomen.

2.1 HRM

Invoering beoordelingsgesprekken

In 2011 zijn de beoordelingsgesprekken, conform de planning en in overleg met de Ondernemingsraad, ingevoerd. Dit had tot gevolg dat de FUBO-cyclus enigszins aangepast moest worden.

Invoering Introductieprogramma

Ook is in 2011 een introductieprogramma voor nieuwe medewerkers ingevoerd waarbij het accent ligt op het mentorschap. De mentor (veelal een ervaren medewerker die over de juiste competenties beschikt) begeleidt de nieuwe collega. Hierdoor zal de medewerker zich snel "thuis" voelen, waardoor hij of zij sneller effectiever en gemotiveerder zijn functie kan uitvoeren.

Het Nieuwe Werken

In de laatste CAO is vastgelegd dat een thuiswerkbeleid geformuleerd moet worden. Cocensus heeft het thuiswerkbeleid wat breder getrokken en oriënteert zich op Het Nieuwe Werken (HNW). In samenwerking met de Ondernemingsraad van Cocensus wordt onderzocht welke afdelingen c.q. functies in aanmerking kunnen komen voor het HNW. Zowel OR als Directie streeft er naar om HNW medio 2012 (gedeeltelijk) in te voeren.

Opleidingen

Het is belangrijk dat medewerkers van Cocensus beschikken over actuele informatie/jurisprudentie etc. Jaarlijks vinden daarom Cocensusbreed in-company trainingen plaats waarbij een aantal thema's centraal staat.

In samenwerking met de organisatie Involon is een nieuwe opleiding ontwikkeld. De opleiding "Invorm-1" is een alternatief voor de HALO-opleiding aan de Bestuursacademie. De opleiding behandelt op dit moment alleen invorderingskennis. Het is de bedoeling dat genoemde opleiding op korte termijn uitgebreid zal worden met kennis over de heffingen. Op dit moment volgen nu vier medewerkers de opleiding "Invorm-1" en één medewerker is in het 2e jaar van de HALO bezig. Daarnaast hebben vrijwel alle medewerkers van Invordering een in-company training gevolgd op het gebied van kwijtschelding en/of invordering.

Opleidingen bij de afdeling WOZ stonden veelal in het licht van "hercertificering". Daarnaast hebben ook de medewerkers van de WOZ, Heffingen & Bezwaar en Gegevens & Applicatiebeheer een in-company training gevolgd bij de Academie Lokale Belastingen.

Het Management Team heeft nog een vervolgsessie gevolgd op de teamsessie van 2010, in samenwerking met Itasc, teneinde de onderlinge samenwerking en synergie te verbeteren.

Zoals ook in voorgaande jaren hebben diverse medewerkers individuele trainingen/opleidingen gevolgd, voortkomend uit planning en/of POP-gesprekken.

Totaal is in 2011 ca. € 60.000 uitgegeven aan opleidingen.

GO Cocensus

Aangezien er geen wijzigingen hebben plaatsgevonden op het gebied van arbeidsvoorwaarden is in overleg met de Ondernemingsraad besloten om in 2011 geen overleg te plannen met het GO en het Dagelijks Bestuur.

In- en uitstroom

Er zijn nauwelijks mutaties geweest op het gebied van de in- en uitstroom van medewerkers. In 2011 hebben slechts twee medewerkers een aanstelling bij Cocensus gekregen. Eén medewerker is in januari aangesteld in de functie van Medewerker Heffingen & Bezwaar en de tweede medewerker is

in juli aangesteld als inventariseerder op de afdeling WOZ. Ook het verloop was marginaal. Slechts één medewerker heeft Cocensus in oktober 2011 verlaten.

Een drietal stagiaires van het Nova-college is gedurende een aantal maanden werkzaam geweest bij Cocensus. Twee op de afdeling Invordering (één eerste en één tweede jaars leerling) en één eerste jaars leerling op de afdeling Heffingen & Bezwaar.

2.2. Financiën

Risicomanagement

Bij de interim controle 2008 is door de accountant opgemerkt dat er vooralsnog geen sprake was van integraal risicomanagement bij Cocensus. Hierdoor bestond het risico dat laat wordt onderkend welke (mogelijke) risico's Cocensus loopt. Door een praktisch systeem van risicomanagement te implementeren met daaraan gekoppeld een controleplan, zijn in 2009 deze risico's in kaart gebracht en kan voortijdig bijgestuurd worden. Om tot een controleplan te komen is er aangehaakt op de procesbeschrijvingen die werden gemaakt ten behoeve van de ISO certificering in 2009. In 2010 is een vervolg gegeven aan het risicomanagement, heeft een actualisatie plaatsgevonden en worden de risico's en beheersmaatregelen elk kwartaal besproken in het MT. In 2011 is dit proces gecontinueerd en zijn de risico's en beheersmaatregelen eveneens geagendeerd voor een vergadering van het bestuur van Cocensus.

Daarnaast worden van 2011 de vastgelegde risico's en beheersmaatregelen meegenomen en getoetst in de interne audits.

Bij risicomanagement wordt er inzicht gegeven in belangrijke risico's en zijn de beheersmaatregelen hierop bepaald. Een overzicht van deze beheersmaatregelen vormt het controleplan. In hoofdlijnen worden de volgende zaken vastgelegd:

- risico's benoemen;
- aangeven of het risico financieel of niet financieel is;
- omvang van het risico aangeven d.w.z. wat is de kans dat het risico zich voordoet en wat is de impact van het risico;
- beheersmaatregelen bepalen op het vermijden dan wel beperken van de risico's;
- aangeven hoe gecontroleerd wordt op het toepassen van de beheersmaatregelen.

Het beheren van het controleplan wordt tot slot ook meegenomen in de werkplannen.

Cashflow

In 2009 is reeds onderkend dat de cashflow positie van Cocensus onevenwichtig is. Dat wordt veroorzaakt door het feit dat 2/3 deel van de uitgaven zich concentreert in de eerste 5 maanden van het jaar. In de jaarrekening 2010 heeft het opvangen van deze onevenwichtigheid geleid tot een financieringsnadeel, voornamelijk veroorzaakt door roodstand op de rekening van de BNG.

In 2011 is de methode van maandelijkse bevoorschotting veranderd in een bevoorschotting door de deelnemende gemeenten per kwartaal. Daarnaast is met enkele leveranciers ook afgesproken dat onderhoudsfacturen, waarvan het gebruikelijk is, om die in het begin van het jaar, gelijk voor een heel jaar in rekening te brengen, voortaan per kwartaal te factureren. Dat neemt niet weg, dat er soms nog

steeds sprake is van een lage cash-flow stand. Deze is echter relatief eenvoudig opgevangen met inschakeling van de BNG (kort geld).

2.3 Kwaliteit, Arbo en Milieu

Onder regie van onze kwaliteitsmedewerker heeft ter behoud van de in 2009 verkregen ISO-certificering het verdere onderhoud en actueel houden van de beschreven werkprocessen plaatsgevonden. Verder heeft aan de hand van het auditplan 2011 een aantal interne audits plaatsgevonden en zijn de producten behorende bij het kwaliteitsmanagementsysteem verder ontwikkeld. De Dekra heeft in 2011 een vervolg-audit uitgevoerd welke met een positief oordeel is afgesloten. Op voordracht van de Dekra is het directie-oordeel en het Klanttevredenheidsonderzoek aan de ISO-procedures toegevoegd. Naast het actueel houden van de werkprocessen staat voor het komende jaar de aanvulling met werkbeschrijvingen op de planning. De BHV'ers hebben hun jaarlijkse training gevolgd, hebben de toets positief afgerond en zijn daarmee weer voor een jaar gecertificeerd.

2.4. Facilitair

Naast het verzorgen van alle reguliere taken op facilitair gebied is in 2011 'Topdesk' geïmplementeerd, zijnde een systeem voor het registreren van onder meer klachten, wensen en storingen. In combinatie met het opbouwen van een bijbehorende kennisbank binnen Topdesk kan behandeling van meldingen sneller en gericht plaatsvinden, Verder is het Inkoopbeleid van Cocensus geactualiseerd voor de periode 2012-2013 en is aangevuld met een inkoopactieplan voor 2012. Daarnaast is een producten- en dienstcatalogus opgesteld gericht op facilitaire zaken.

2.5. ICT

Naast de eerder gememoreerde ontwikkeling en investering in de vervanging van pc's hebben de belangrijkste ontwikkelingen in 2011 op het gebied van de ICT betrekking op de verbetering van de beveiliging van de netwerkanapplicaties, het opstellen van een calamiteitenplan en het opstellen van het rapport 'baseline informatiebeveiligingsplan ICT'.

2.6 Beleid

In 2011 is in verband met de toetreding van de gemeenten Oostzaan en Wormerland een nieuwe GR opgesteld met in het verlengde daarvan voor iedere deelnemende gemeente een Mantel- en Dienstverleningsovereenkomst. Deze treden met ingang van 1 januari 2012 in werking. Deze toetreding wordt projectmatig begeleid en richt zich daarbij onder meer op het synchroniseren van verordeningen, de conversie van de belastingapplicaties, het realiseren van de benodigde gegevensleveringen en de borging van het besluitvormingstraject. Verder zijn voor zowel de huidige deelnemende gemeenten als voor de nieuw toetredende gemeenten alle belastingverordeningen voor 2012 getoetst en geactualiseerd. Daarbij heeft Cocensus ondersteuning verleend bij het opstellen van nieuwe verordeningen, dit in het kader van de invoering van de BIZ-heffing. Voorts heeft in 2011 een aanbesteding plaatsgevonden gericht op de aanschaf van een DocumentManagementSysteem (DMS). Na gunning en inrichting van een projectorganisatie is de implementatiefase gestart. Het DMS is voor wat betreft de bedrijfsvoering van Cocensus in december operationeel opgeleverd. De implementatie voor de primaire processen is voor 1 maart 2012 afgerond. Met de beoogde toestemming van het Noord Hollands Archief kan Cocensus met toepassing van dit DMS het beheer van de archiefonderdelen Belastingen (m.n. de bezwaar- en kwijtscheldingsdossiers) voor de deelnemende gemeenten digitaal gaan verzorgen.

3. Uitvoering belastingen 2011

Aanslagoplegging 2011

Maandelijks hebben producties plaatsgevonden van aanslagen gemeentelijke belastingen.

Voor het belastingjaar 2011 kunnen nog tot en met 2013 aanslagen worden opgelegd. Aanslagen die nog niet zijn opgelegd hebben vaak betrekking op (nog niet voltooide) nieuwbouw. Ook kan het zijn dat nieuwe aanslagen pas definitief worden opgelegd na afronding van een bezwaar- of beroepsprocedure die loopt over de aanslag van het voorgaande jaar.

Voor de gemeente Haarlemmermeer is van de totaal bijgestelde begrote netto opbrengst voor het belastingjaar 2011 ad € 81.555.000 in het kalenderjaar 2011 een opbrengst van 100 % gerealiseerd.

Hierboven op komt voor de gemeente Haarlemmermeer nog een aanslag precario op kabels en leidingen van 2 miljoen euro die conform de verordening in januari 2012 is opgelegd en nog betrekking heeft op het belastingjaar 2011.

Voor de gemeente Haarlem is van de totaal begrote netto opbrengst voor het belastingjaar 2011 ad € 63.894.000 in het kalenderjaar 2011 een opbrengst gerealiseerd van 99,6 %.

Voor de gemeente Beverwijk is van de totaal begrote netto opbrengst voor het belastingjaar 2011 ad € 17.613.921 in het kalenderjaar 2011 een opbrengst gerealiseerd van 99,0 %.

Voor gemeente Hillegom is van de totaal begrote netto opbrengst voor het belastingjaar 2011 ad € 8.259.000 in het kalenderjaar 2011 een opbrengst gerealiseerd van. 101,1 %.

Zoals vermeld kunnen aanslagen gedurende drie jaren worden opgelegd. Dit betekent dat bovenvermelde percentages in 2012 en 2013 nog verder verhoogd zullen worden. Bij de berekening van de percentages zijn de effecten van kwijtschelding buiten beschouwing gelaten.

Aanslagoplegging in 2011 over oude belastingjaren

In 2010 zijn ook nog aanslagen verzonden over de belastingjaren 2009 en 2010. Voor de gemeente Haarlemmermeer is in 2011 over het belastingjaar 2010 nog een bedrag van € 3.886.000 op aanslag gebracht en met betrekking tot het belastingjaar 2009 een bedrag van € 967.000.

Voor de gemeente Haarlem is in 2011 over het belastingjaar 2010 nog een bedrag van € 1.471.000 op aanslag gebracht en met betrekking tot het belastingjaar 2009 een bedrag van € 376.000 op aanslag gebracht. Voor de gemeente Beverwijk is in 2011 over het belastingjaar 2010 nog een bedrag van € 587.000 op aanslag gebracht en met betrekking tot het belastingjaar 2009 een bedrag van € 126.000 op aanslag gebracht. Voor de gemeente Hillegom is in 2011 over het belastingjaar 2010 nog een bedrag van € 1.079.000 op aanslag gebracht. Met betrekking tot belastingjaar 2009 worden, gelet op de datum van toetreding, geen aanslagen voor de gemeente Hillegom verzorgd. Met betrekking tot het belastingjaar 2009 kunnen geen aanslagen meer worden opgelegd. Wel kunnen nog beperkt verminderingen ontstaan als gevolg van bezwaren of kwijtschelding.

Invordering

Voor het belastingjaar 2011 zijn voor Haarlem, Haarlemmermeer en Beverwijk na het vervallen van de betaaltermijn (eind april), in mei de eerste aanmaningen verzonden. In juni zijn vervolgens de daaruit voortvloeiende dwangbevelen verzonden.

Voor Hillegom zijn na het vervallen van de betaaltermijn (eind mei), in juni de eerste aanmaningen verzonden. In juli zijn vervolgens de daaruit voortvloeiende dwangbevelen verzonden.

Aansluitend hebben er voor de vier deelnemende gemeenten maandelijks producties aanmaningen en dwangbevelen plaatsgevonden. Ook in 2012 zullen er in principe maandelijks producties ten behoeve van aanmaningen en dwangbevelen plaatsvinden.

Verder valt op te merken dat in het kalenderjaar 2011 de dwanginvordering verder is toegenomen. In verhouding met het kalenderjaar jaar 2008 is er sprake van een stijging van de aanmaningen met ruim 30% en wat de dwangbevelen betreft is er sprake van een stijging van ruim 60%. Deze forse stijgingspercentages zijn te verklaren door de economische crisis die de afgelopen periode zijn beslag heeft gekregen en waar het einde nog niet van in zicht is. De verwachting voor 2012 is dan ook dat de dwanginvordering verder in omvang zal gaan toenemen.

Kwijtschelding

In 2011 is er voor het derde maal gebruik in samenwerking met het Inlichtingenbureau gemaakt de geautomatiseerde kwijtschelding voor zowel Haarlem als Haarlemmermeer. De gemeente Beverwijk heeft voor de tweede maal gebruikt gemaakt van de geautomatiseerde kwijtschelding en de gemeente Hillegom heeft in 2011 voor het eerst gebruik gemaakt van dit instrument.

Van alle belastingsschuldigen die vooraf toestemming hadden verleend voor de geautomatiseerde toetsing is uiteindelijk aan rond 55 % kwijtschelding verleend.

Met betrekking tot de afhandeling van de niet geautomatiseerde kwijtscheldingsaanvragen was eind 2011 99% van alle kwijtscheldingsaanvragen afgedaan. De nog te behandelen verzoeken zijn ingediend naar aanleiding van aanslagen die in het laatste kwartaal van 2011 zijn opgelegd.

Ten aanzien van het belastingjaar 2011 zijn in totaal 6.229 feitelijke verzoeken om kwijtschelding ontvangen en zijn 2.906 geautomatiseerde verzoeken verwerkt. Per saldo 9.135.

Bezwaarschriften

De behandeling van bezwaren is dit jaar in vergelijking met 2010 nog efficiënter verlopen. Met betrekking tot het belastingjaar 2011 zijn er voor de gemeente Haarlem, Haarlemmermeer, Beverwijk en Hillegom in totaal 9.351 bezwaren en 49 beroepen afgedaan. Daarnaast zijn er voor de belastingjaren 2009 en 2010 ook nog eens 3.076 bezwaardossiers en 186 beroepen behandeld, zodat in totaal 12.662 dossiers zijn afgedaan.

Op 31 december 2011 stonden er in totaal nog 464 dossiers met betrekking tot belastingjaar 2011 ter verwerking open (276 WOZ en 188 heffingen). Deze bezwaren hebben betrekking op WOZ-beschikkingen/aanslagen welke aan het eind van 2011 zijn opgelegd, of hebben betrekking op WOZ-beschikkingen/aanslagen waarbij nog overleg plaatsvindt met belastingplichtigen. Deze bezwaarschriften zullen binnen de gestelde wettelijke termijn worden afgedaan.

Herwaardering en kwaliteit

De herwaardering voor het belastingjaar 2011 is goed verlopen. Het modelmatig waarderen van niet-woningen levert steeds betere resultaten op en steeds meer objecten worden op deze manier

gewaardeerd. Voor het belastingjaar 2012 zijn de z.g. incurante objecten gewaardeerd met het TIOX systeem. Dat is een automatische landelijke waarderingsysteem wat door de VNG is opgezet en wordt onderhouden.

In 2011 heeft Cocensus voor de eerste keer de herwaardering voor de gemeente Oostzaan verzorgd. Hoewel dit laat bekend werd is er toch een kwalitatief goede herwaardering gedaan in een relatieve korte tijd. Het modelmatig waarderen van woningen is inmiddels een volwassen en ingebed systeem. Het percentage woonobjecten dat op deze manier van een waarde wordt voorzien ligt rond de 90%.

Voor de deelnemende gemeenten is de herwaardering tijdig gerealiseerd en is vanuit de Waarderingskamer de benodigde toestemming ontvangen om tot het verzenden van de beschikkingen over te gaan. Het aantal bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen 2011 is in vergelijking met 2010 lager uitgevallen.

De Waarderingskamer heeft behalve haar half jaarlijkse rapportage ook twee interne controles uitgevoerd op de afdeling. Het ging in het eerste onderzoek over de kwaliteit van gegevens en de processen op de afdeling. Het tweede onderzoek betrof de niet woningen. In dat onderzoek lag de nadruk op de niet woningen en de taxatiemethodieken die worden toegepast. De manier van omgaan met afbakening van objecten werd ook onder de loep genomen. De resultaten van beiden onderzoeken waren "goed", de hoogste kwalificatie van de Waarderingskamer.

Gegevens en Applicatiebeheer

Naast de reguleren werkzaamheden van de gegevensverwerking en het applicatiebeheer zijn in 2011 veel voorbereidende werkzaamheden gedaan om in 2012 de belastingaanslagen van de gemeenten Oostzaan en Wormerland op te kunnen leggen en om in 2012 te gaan starten met de Hondenbelasting en de BIZ- heffing voor de gemeente Haarlemmermeer.

Eind december 2011 zijn de databases van de gemeenten Oostzaan en Wormerland toegevoegd aan de database van Cocensus. Ook zijn de gegevens en coderingen zoveel mogelijk met elkaar in overeenstemming gebracht door gegevens en coderingen van de gemeenten Oostzaan en Wormerland zoveel mogelijk te synchroniseren met de gegevens en coderingen van Cocensus. Hierdoor is de vervuiling door de conversie tot een minimum beperkt.

Vanaf belastingjaar 2012 wordt de hondenbelasting door de gemeente Haarlemmermeer opnieuw ingevoerd. Om invoering mogelijk te maken moesten alle honden in de gemeente Haarlemmermeer worden geïnventariseerd. In het laatste kwartaal van 2011 is de inventarisatie begonnen en zijn alle aangiften verwerkt. In de gemeente Hillegom is dit jaar gestart met een jaarlijkse controle van de hondenbelasting en ook in de gemeente Beverwijk wordt jaarlijks een controle voor de hondenbelasting gehouden.

In 2011 zijn voor het eerst de jaarlijkse aanslagen voor de parkeervergunningen gedraaid met de parkeermodule van Gouwbelastingen. Ook is de module Stufvordering in gebruik genomen. Met deze module zijn de aanslagen voor de Havengelden van Beverwijk opgelegd. Vanaf 2012 zullen meerdere aanslagen op deze manier worden opgelegd.

In 2011 is een start gemaakt om de BAG adressen en de objectadressen van de WOZ met elkaar te synchroniseren. Deze werkzaamheden zijn ook ten behoeve van de deelnemende gemeenten uitgevoerd. In 2012 zal hier een vervolg aan worden gegeven en zal ook een koppeling gemaakt worden tussen de BAG objecten en den WOZ onderdelen.

In 2011 heeft de focus van de afdeling gelegen op kwaliteitsverbetering. Veel gegevens zijn gecontroleerd en opgeschoond. Ook zijn er veel controle queries gemaakt om te voorkomen dat er nieuwe vervuiling in de database ontstaat.

4. Ontwikkelingen per Afdeling

4.1. Afdeling Invordering

Personeel

In oktober 2011 is gestart in samenwerking met Involon met een nieuwe opleiding (Invorm-I) als alternatief op de opleiding IVA van de Bestuursacademie. Voor deze nieuwe opleiding is gekozen om een betere aansluiting te krijgen naar de praktijk van de invorderingsambtenaar binnen Cocensus. Op dit moment volgen een viertal medewerkers van de afdeling deze opleiding, die zich ook kenmerkt door een kortere doorlooptijd.

De afdeling Invordering staat op het gebied van personeel (formatie) voor het kalenderjaar 2012 onder druk door de toename van het werk tengevolge van de economische crisis. Op dit moment vindt er onderzoek plaats hoe Cocensus deze ontwikkeling kan opvangen.

Processen

In 2011 zijn de werkprocessen van de afdeling Invordering nader tegen het licht gehouden teneinde te onderkennen waar eventueel nog efficiencylagen kunnen worden gemaakt. Verder is gestart om de procesbeschrijvingen aan te vullen met de bijbehorende werkinstructies, wat een gevolg zal krijgen in 2012.

4.2. Afdeling WOZ

Personeel

In 2011 hebben twee medewerkers hun opleiding voor taxateur afgerond en gaan in 2012 doorstromen. Voor 2012 gaan wij de functie van data analist verder ontwikkelen en uitbreiden.

Het ziekteverzuim is beïnvloed door enkele langdurig zieken. Maar daarentegen was het kort verzuim laag. Het langdurig ziekteverzuim is met hulp van medewerkers van andere afdelingen opgevangen zodat er niet hoefde worden ingehuurd.

De inhuur van extern personeel is tot een minimum gebleven in 2011. Om de herwaardering voor Oostzaan te realiseren is er wel een externe taxateur ingehuurd.

Opleiding

Begin 2011 is het kennisniveau van de medewerkers weer geactualiseerd door middel van een training verzorgd door Van den Bosch en Partners. Hierbij is de laatste wetgeving op belastinggebied uitvoerig behandeld. De taxateurs hebben hun WOZ bijscholing met goed gevolg behaald en hebben daarmee hun certificering behouden. Twee medewerkers hebben hun opleiding tot taxateur met goed gevolg afgerond.

Processen

De in het kader van de ISO-certificering vastgelegde procesbeschrijvingen zijn in 2011 verder onderhouden en daarmee zijn een aantal aanpassingen verwerkt. Dit is een continu verbeteringsproces.

4.3. Afdeling Heffingen & Bezwaar

Personeel

Binnen de afdeling Heffingen & Bezwaar is een vacature voor een administratief medewerker. Deze is in 2011 echter niet vervuld. Deze vacatureruimte is gebruikt om in de piekperiode een uitzendkracht in te huren voor het inboeken van bezwaarschriften in het belastingsysteem. Daarnaast zijn twee medewerkers van de AM Groep in de piekperiode ingehuurd om de binnengekomen bezwaarschriften in te scannen. Ook in 2011 is weer een stageplaats gecreëerd voor een leerling van het Nova College. In 2011 heeft een aantal medewerkers van de afdeling Heffingen & Bezwaar een traject doorlopen om te onderzoeken of zij geschikt waren om naast bezwaren ook beroepszaken te gaan behandelen. Uiteindelijk is besloten om met twee medewerkers een vervolgtraject in te gaan. Voor de afhandeling van bezwaren is voor het eerst geen gebruik gemaakt van inhuurkrachten.

Processen

Het afgelopen jaar zijn de processen die betrekking hebben op de aanslagoplegging en de automatische verminderingen breder binnen de afdeling belegd. Hierdoor is het werk beter verspreid en is de continuïteit van deze processen minder kwetsbaar geworden.

De bezwaarafhandeling is zeer voorspoedig verlopen. Mede door het feit dat circa 30 % van de bezwaren via internet werden ingediend, kon al snel worden begonnen met het afhandelen van de bezwaren. Met name de doorlooptijd van (eenvoudige) heffingsbezwaren is daardoor aanzienlijk korter geworden. Ook was het hierdoor niet nodig om inhuurkrachten in te zetten.

4.4. Afdeling Gegevens en Applicatiebeheer

Personeel

In 2011 was de personele samenstelling als volgt: één administratieve kracht, acht medewerkers, drie applicatiebeheerders, één coördinator en één afdelingsmanager.

Opleiding

In 2011 heeft de afdeling de algemene interne opleidingsdagen doorlopen.

Processen

Door de afdelingsmanager en coördinator worden de processen up-to-date gehouden. In 2012 zal Gegevens & Applicatiebeheer de focus vooral hebben op de kwantiteitsverbetering binnen het team. Bekeken zal worden of er normeringen gesteld kunnen worden.

4.5. Staf & Bedrijfsbureau

De werkzaamheden van de Staf&Bedrijfsbureau waren in 2011 met name gericht op het verder doorvoeren van een aantal beheersmaatregelen, de voorbereiding van de toetreding van Oostzaan en Wormerland en door middel van het actueel houden van de werkprocesbeschrijvingen en het verzorgen van (interne/externe) audits de in 2009 behaalde ISO-certificering te behouden. Verder is er een aanvang gemaakt met de implementatie van het nieuw aangeschafte DMS en daarmee de verdere digitalisering van zowel de bedrijfsvoering alsmede van de primaire processen. De implementatie van de bedrijfsvoering is in december afgerond, de primaire processen zullen 1 maart operationeel zijn.

Personeel

Binnen het bedrijfsbureau hebben in 2011 geen personeelsmutaties plaatsgevonden.

Opleiding

Bij de Staf&Bedrijfsbureau is afgerond € 6.300 aan opleidingen uitgegeven. Belangrijkste uitgavencomponenten op dit vlak waren: coachingstraject, themabijeenkomsten belastingen, training op het gebied van de ARBO en deelname aan het Gemeentecongres.

5. Personeel

Formatieoverzicht:

	Toegestane Formatie	Bezetting	Vacatures	Inhuur/ boven bezetting	Totaal
Staf	5,33	5,33	0		5,33
Bedrijfsbureau	6,00	5,00	1	2,16	7,16
WOZ	24,89	24,89	0	0,89	25,78
Gegevens & Applicatiebeheer	12,86	12,42	0,44		12,42
Heffingen & Bezwaar	13,22	12,56	0,66		12,56
Invordering	17,33	17,97		0,64	17,97
Totaal	79,63	78,17	2,11	3,69	81,22

Toelichting formatie

Formatieplaatsen

In juli 2011 heeft op een aantal afdelingen een verschuiving van formatieplaatsen plaatsgevonden. Het totaal aantal formatieplaatsen voor Cocensus is daarbij niet gewijzigd.

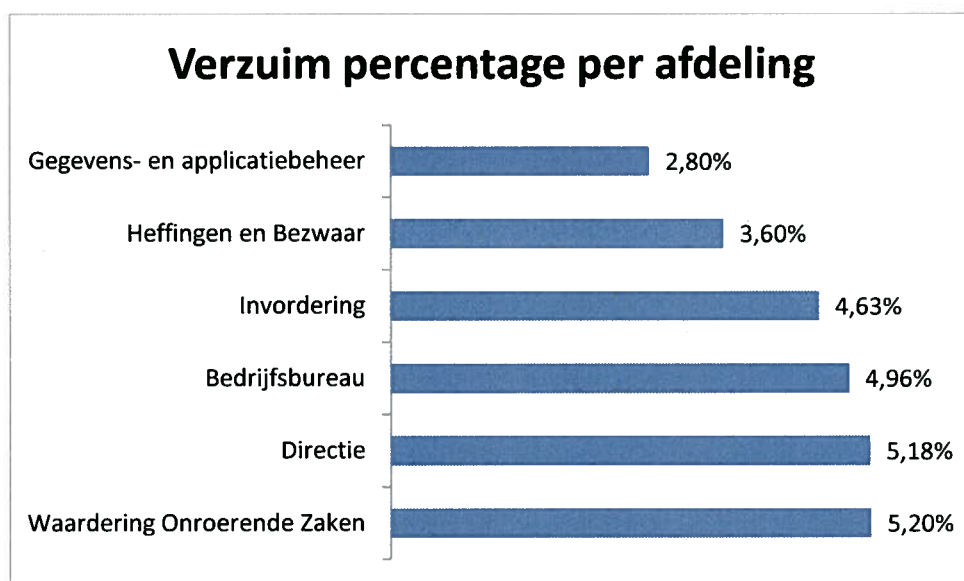
Vacatures

Zoals eerder vermeld zijn in 2011 2 vacatures ingevuld; de vacature van medewerker Heffingen & Bezwaar en die van inventariseerder bij de afdeling WOZ.

Inhuur

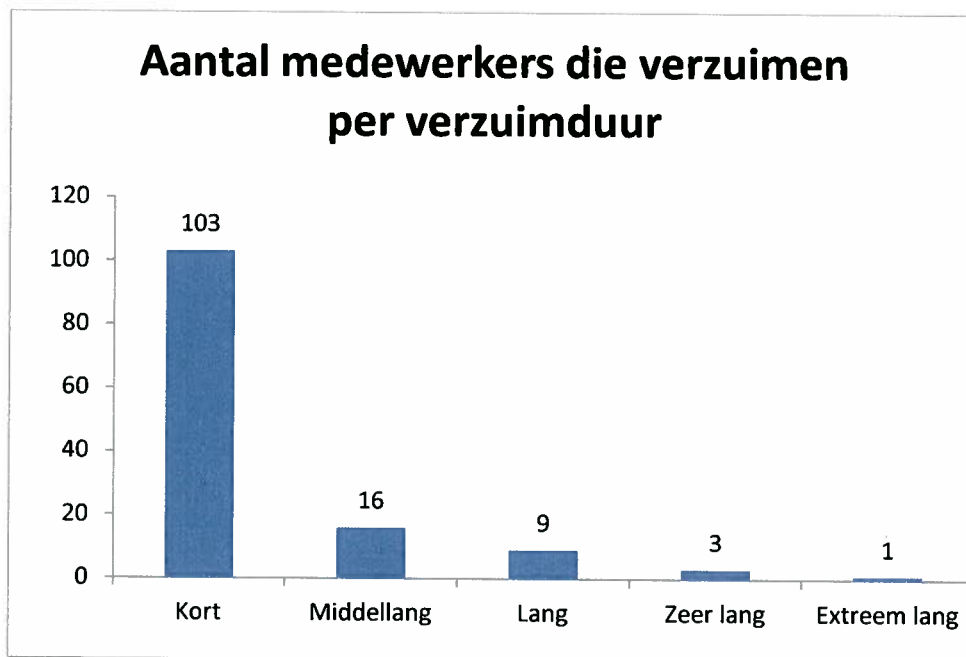
In het afgelopen kalenderjaar zijn nauwelijks uitzendkrachten bij Cocensus werkzaam geweest. Wanneer gebruik gemaakt moest worden van uitzendkrachten was dat in verband met de toetreding (1 januari 2012) van de gemeenten Wormerland en Oostzaan (afdeling WOZ en Bedrijfsbureau), piekwerkzaamheden (kortstondig vonden deze plaats bij Heffingen & Bezwaar) en i.v.m. langdurige afwezigheid bij het bedrijfsbureau.

Ziekteverzuim 2011

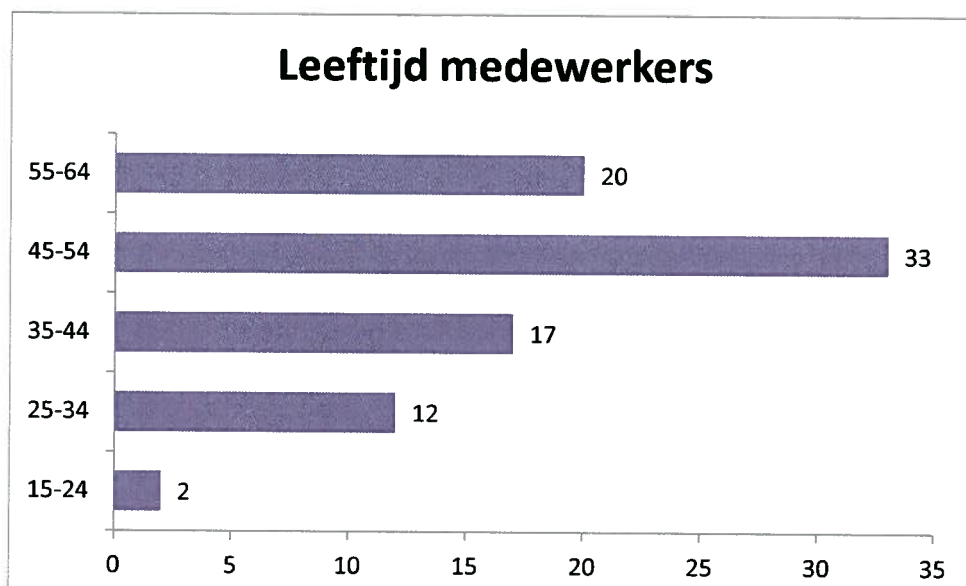
Het ziekteverzuim van 2011 bedroeg 4,40%. Ondanks het feit dat ook in 2011 een aantal medewerkers langdurig arbeidsongeschikt was, is het verzuimpercentage 3,38% lager dan 2010 (7,78%).

Voor de afdelingen WOZ, Invordering en Directie hadden te maken met langdurig verzuim. De klachten waren divers en in sommige gevallen hebben medewerkers na langdurig verzuim het werk (gedeeltelijk) weer hervat.

Kort < dan 7 dagen, middellang 8 tot 43 dagen, lang 43 tot 91 dagen, zeer lang 91 tot 182 dagen en extreem lang is 183 tot 365 dagen

Leeftijdsopbouw

De gemiddelde leeftijd bij Cocensus is momenteel 47 jaar. Drieënvijftig medewerkers (46%) zijn 45 jaar en ouder. Deze cijfers zijn representatief voor de overheid.

Weliswaar niet zichtbaar gemaakt in bovenstaande grafiek maar de komende 5 jaar gaan waarschijnlijk acht medewerkers (9.5%) wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd Cocensus verlaten. Veelal hebben deze medewerkers lange dienstverbanden opgebouwd bij verschillende gemeenten en beschikken over specialistische kennis. Inmiddels is een intern opleidingstraject gestart om het kennisniveau binnen de organisatie op peil te houden.

6. Weerstandvermogen

Naast de gepresenteerde jaarrekeningcijfers is het van belang om enerzijds inzicht te verschaffen in de mee- en tegenvallers die zich kunnen voordoen (de risico's) en anderzijds de mogelijkheden om tegenvallers op te kunnen vangen (weerstandscapaciteit). Dit geeft een beeld van hoe gezond de financiële positie van Cocensus is en een beeld van in hoeverre we in staat zijn om tegenvallers op te vangen zonder dat dat ons tot bezuinigingen dwingt.

Wat betreft het weerstandvermogen kan geconstateerd worden dat Cocensus van start is gegaan zonder een reservepositie van waaruit tegenvallers kunnen worden opgevangen. Feitelijk bestaat het weerstandvermogen uit niets anders dan de in de begroting opgenomen post voor onvoorziene uitgaven. Wel zijn er afspraken gemaakt met de opdrachtgevers over het opbouwen van weerstandvermogen. Deze wordt gevoed middels positieve rekening-resultaten van Cocensus (een soort van winstbestemming). Ultimo 2010 was er echter sprake van een negatief saldo op de algemene reserve van 29.733 euro.

Over 2011 wordt een positief resultaat verwacht van 568 euro. Voorgesteld wordt om dit bedrag ad 568 euro toe te voegen aan de algemene reserve, die daarmee uitkomt op -/- 29.166 euro.

Het Algemeen bestuur van Cocensus heeft wel besloten om incidentele voordelen, die worden gegenereerd uit het openbreken van het huurcontract, feitelijk de voordelen van huurvrije perioden in 2012 en 2013 toe te voegen aan de algemene reserve.

Risico's

In de voorgaande jaren is met name de beheersing van de kosten van externe inhuur een punt van bijzondere aandacht geweest. Omdat Cocensus een uitvoeringsorgaan is, dient er bij het ontstaan van vacatures of bij langdurige ziekte als snel een beroep te worden gedaan op duurdere externe inhuur. Daarnaast is er een regulier inhuurbudget voor piekwerkzaamheden, met name als het gaat om het afdoen van bezwaren. Met de uitbreiding van de gemeenschappelijke regeling wordt deze kwetsbaarheid iets verminderd, maar het blijft in een relatief kleine en op de uitvoering gerichte organisatie wel een punt van aandacht en derhalve een risico.

Dankzij optimalisering van de werkprocessen en uitwisseling van medewerkers over de afdelingen heen is het in 2011 wel gelukt om de externe inhuur tot een minimum te beperken.

Op het gebied van automatisering zijn de leveranciers van de systemen waar Cocensus gebruik van maakt druk bezig om hun software aan te passen op de door de rijksoverheid voorgeschreven ontwikkelingen in het kader van de BAG, de WABO (omgevingsvergunningen) en GBT (topografisch kaartmateriaal). Een en ander heeft al wel geleid tot vooraankondigingen van mogelijke tariefsverhogingen van de onderhouds- en licentiekosten. Daarnaast zal de nieuwe regelgeving ook leiden tot mogelijke aanpassingen in de werkprocessen van Cocensus. Een voorbeeld hiervan is de terugmeldverplichtingen aan landelijke voorzieningen. In 2011 is een onderzoek gestart om vast te stellen of via een combinatie van het bestandsbeheer voor de basisregistraties binnen Cocensus verdergaande schaalvoordelen op dit gebied gerealiseerd kunnen worden. Dit onderzoek wordt in samenwerking met de deelnemende gemeenten gevoerd. Werkzaamheden op het gebied van de BAG zijn niet opgenomen in de dienstverleningsovereenkomsten met de gemeenten.

7. Financieringsparagraaf

Deze paragraaf geeft u inzicht in de sturing, beheersing en controle van de treasuryfunctie van Cocensus. Voor een relatief kleine en startende organisatie is dat in de aanvangsjaren nog transparant.

De **kasgeldlimiet** beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de omvang van de kortlopende schuld tot 8,5% van de totale lasten van de primaire begroting. Voor 2011 bedroeg de kasgeldlimiet voor Cocensus € 653.502.

Met een saldo aan kortlopende schulden van € 1,6 miljoen wijkt de stand per ultimo 2010 af van de norm. Indien we compenseren voor de vlottende activa van € 1,3 miljoen, dan valt het verschil binnen de norm. In 2008 is door het bestuur het treasurybeleid vastgesteld teneinde de financieringsfunctie te beheersen. Het absolute risico van de kortlopende financiering voor Cocensus is niet groot omdat meer dan 95% van de financiële transacties gerelateerd is aan de opdrachtgevende deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.

De **rente-risiconorm** beperkt het rente-risico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijden van de kapitaalmarktleningen (langer dan 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast (renteherziening). Voor Cocensus speelt dit niet: in 2007 zijn in overeenstemming met de afschrijftermijn van gepleegde investeringen een tweetal leningen afgesloten: één met een looptijd van 5 jaar en één met een looptijd van 10 jaar. In 2008 is een derde lening afgesloten met een looptijd van 5 jaar en in 2010 een vierde lening afgesloten met een looptijd van 10 jaar. Het saldo van de langlopende schulden bedraagt per 31 december 2011 € 2.280.000 De boekwaarde van de activa bedraagt per 31 december 2011 € 3.591.813

Voor het uitoefenen van de treasuryfunctie is inzicht nodig in de kasstromen, zowel de huidige als de toekomstige. Deze kasstromen bestaan uit operationele activiteiten (de exploitatie), investeringen en activiteiten in het kader van financiering (aflossingen, stortingen etc.). Het inzicht wordt verkregen via een actuele **liquiditeitsplanning**. In 2008 is een aanvang gemaakt met de verplichtingenadministratie ten behoeve van de liquiditeitsplanning. Cocensus heeft hier als voordeel, dat alle belastinginkomsten bij de opdrachtgevende gemeenten terecht komen. De liquiditeitsplanning heeft derhalve betrekking op de relatieve kleine en beheersbare bedrijfsvoering van Cocensus. Hoewel er nog niet systematisch gepland is, is er wel voortdurend zicht geweest op de stand van zaken met betrekking tot financiering.

Wat betreft de **financieringswijze** heeft Cocensus er voor gekozen om aan te sluiten bij de BNG. Enerzijds omdat Cocensus eenvoudig te klein is om zelfstandig de markt te benaderen en anderzijds omdat financiering via de BNG ook aan de opdrachtgevende gemeenten maximale zekerheid biedt.

Het **financieringsresultaat** bestaat uit het verschil tussen het totaal van de werkelijk betaalde rente over de financieringsmiddelen en het totaal van de renteontvangsten (inclusief doorberekende rente). Over 2011 is in totaal een bedrag betaald aan rente van € 107.100 en een bedrag aan rente ontvangen van € 2.690.

8. Financieel Jaarverslag

8.1. Samenvatting financieel resultaat

Lasten	Primaire Begroting 2011	Begroting 2011 na 3 ^{de} wijziging	Realisatie 2011	Realisatie 2010	Afwijking begroting t.o.v realisatie 2011
1. Personeel					
- Salarissen	4.500.000	4.456.300	4.456.317	4.245.767	-17
- Flexibele formatie		30.800	22.903	197.317	7.897
- Woon-/werkverkeer	75.800	48.000	47.223	47.008	777
- Opleidingen	90.000	59.500	59.472	73.823	28
- Overig	6.000	40.000	39.987	41.308	13
Totaal Personeel	4.671.800	4.634.600	4.625.902	4.605.224	8.698
2. Huisvesting					
- Kantoor	375.700	374.500	374.533	370.223	-33
- Energie en water	71.000	120.500	120.536	75.690	-36
- Kapitaallasten	110.000	110.000	109.961	114.004	39
- Diensten	70.000	90.400	92.565	86.418	-2.165
Totaal Huisvesting	626.700	695.400	697.595	646.335	-2.195
3. Automatisering					
- Servers	155.900	171.600	171.594	155.588	6
- Netwerk/infrastructuur	49.400	43.500	43.489	30.670	11
- Pc's en randapparatuur	63.300	57.300	57.328	60.044	-29
- Belastingapplicaties	810.800	972.100	971.996	773.313	104
- Kantoorapplicaties	69.100	69.300	70.132	99.401	-832
- Telefonie	77.800	100.200	100.412	75.993	-212
- Dientsverlening ICT	245.000			195.000	
- Aandeel WOZ (-/-)	-314.000	-314.000	-314.000	-314.000	0
Totaal Automatisering	1.157.300	1.100.000	1.100.951	1.076.009	-951
4. Overige uitgaven					
- Diverse posten	468.400	678.000	681.543	577.094	-3.543
- Kapitaallasten auto's	2.100	2.800	2.642	3.239	158
- Werkelijke betaalde rente BNG	84.700	107.200	107.096	137.798	104
- Rekening courant rente			3.372	0	-3.372
- Gecalculeerde rente	-167.800	-188.000	-187.907	-181.336	-93
Totaal Overige uitgaven	387.400	600.000	606.744	536.794	-6.744
5. Uitvoering Wet WOZ					
- Budget inhuurcapaciteit	200.000	179.000	179.125	517.043	-125
- Aandeel automatisering	314.000	314.000	314.000	314.000	
- Overige uitgaven	20.000	24.000	25.306	12.158	-1.306
Totaal uitvoering Wet WOZ	534.000	517.000	518.431	843.200	-1.431
Totaal Lasten	7.377.200	7.547.000	7.549.623	7.707.563	-2.623

Baten	Primaire Begroting 2011	Begroting 2011 na 3 ^{de} wijziging	Realisatie 2011	Realisatie 2010	Afwijking begroting t.o.v realisatie 2011
1. Bijdragen deelnemers GR					
- Haarlem	2.382.700	2.382.700	2.382.700	2.373.241	0
- Haarlemmermeer	3.528.900	3.528.900	3.528.900	3.514.859	0
- Hillegom	372.800	362.700	362.700	375.360	0
- Beverwijk	792.800	792.800	792.800	767.873	0
- Uitbreiding werkzaamheden Haarlem					
Totaal bijdragen deelnemers GR	7.077.200	7.067.100	7.067.100	7.031.333	0
2. Overige baten					
- Uitbreiding dienstverlening opdrachtgevers	150.000	190.000	189.797	107.800	-233
- Uitbreiding dienstverlening derden		139.900	140.633	178.440	733
- Overige verrekeningen opdrachtgevers				217.787	
- Meeropbrengst Dwanginvordering	150.000	150.000	150.000	150.000	0
- Ontvangen rente BNG			2.690	183	2.690
Totaal overige baten	300.000	479.000	483.120	654.210	3.190
Totaal baten	7.377.200	7.547.000	7.550.190	7.685.543	3.190
Saldo van baten en lasten			568		568

8.2. Begrotingsrechtmatigheid

De GR Cocensus kende in haar begrotingsstukken geen afzonderlijk investeringsplan. Met ingang van 2010 is een meerjarig investeringsplan opgesteld. Het investeringsplan richt zich echter maar beperkt op vervangingsinvesteringen. Voor investeringen in het kader van mogelijke uitbreiding van de gemeenschappelijke regeling zijn P.M.-posten opgenomen. Daarnaast is in het investeringsplan geen rekening gehouden met de implementatie van een DMS (document management systeem)

Daarnaast zijn de activeringen in het kader van het opstellen van de jaarrekening vooraf ter goedkeuring aan het bestuur voorgelegd.

Naar aanleiding van kwartaalrapportages (bestuursrapportages) heeft het bestuur in 2011 een drietal wijzigingen van de begroting vastgesteld. De derde wijzigingen van de begroting 2011 en tevens de slotwijziging is vastgesteld naar aanleiding van de laatste rapportage. Daarom zijn de verschillen tussen realisatie en laatste wijziging van de begroting uiteindelijk marginaal en is voldaan aan het criterium van rechtmatigheid van de begroting.

8.3. Balans

	Activa	balans per 31.12.2010	balans per 31.12.2011
	vaste activa		
A2	materiële vaste activa	3.758.146	3.591.813
	Bijdragen		
	totaal vaste activa	3.758.146	3.591.813
	vlottende activa		
A5	vorderingen	584.268	643.993
A6	liquide middelen	14.535	643.156
A7	overlopende activa	450.167	80.329
	totaal vlottende activa	1.048.971	1.367.478
	totaal-generaal activa	4.807.117	4.959.291

	passiva	balans per 31.12.2010	balans per 31.12.2011
	vaste financieringsmiddelen		
P1	Bedrijfsreserve	-7.713	-29.733
P2	b. saldo van de rekening	-22.020	568
P3	Egalisatie voorziening ICT		-195.000
	Risico voorziening BAG		50.000
P4	langlopende schulden	3.160.000	2.280.000
	Totaal vaste financieringsmiddelen	3.130.267	2.105.835
	Vlottende passiva		
P5	kortlopende schulden	459.830	1.596.815
P6	Overlopende passiva	1.217.020	1.256.641
	Totaal vlottende passiva	1.676.850	2.853.456
	totaal-generaal passiva	4.807.117	4.959.291

8.4. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening 2011 is opgemaakt met (zover van toepassing op een gemeenschappelijke regeling) inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt als gevolg van de nu geldende BBV geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van het bedrijfsplan te weten vier jaar. Er is een afwijking op de regel mogelijk: indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen investeringen met een economisch nut. Deze zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Aan slijtage onderhevige investeringen worden vanaf het eerste volledige jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In dit boekjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:

- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Langlopende schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

8.5. Toelichting bedrijfsresultaat **568** **voordeel**

Lasten **2.623** **nadeel**

Personeel **8.698** **voordeel**

Ten opzichte van de begroting 2011 na laatste wijziging is een voordeel behaald van 9.000 euro. Dit wordt veroorzaakt, door het feit dat in 2011 minder is ingehuurd voor activiteiten, niet zijnde WOZ-gerelateerd. Ten opzichte van 2010 is veel minder ingehuurd. Met name wordt dit veroorzaakt, doordat de verzoeken om kwijtschelding grotendeels in eigen beheer zijn afgedaan. Daarnaast is weinig ingehuurd ter vervanging wegens ziekteverzuim e.d.

Huisvesting **2.195** **nadeel**

Het resultaat op de post huisvesting sluit nagenoeg aan bij de begroting 2011 na laatste wijziging. Voor 2012 verwachten wij een besparing op de uitgaven voor huisvesting in verband met het openbreken van de huidige huurovereenkomst. Gezien de huidige situatie op de kantorenmarkt met relatief veel leegstand, zal een nieuwe overeenkomst voor de periode 2012-2021 aanzienlijke voordelen met zich mee brengen.

ICT **951** **nadeel**

De realisatie voor ICT uitgaven komt overeen met de begroting na laatste wijziging. In deze laatste wijziging zat wel een grote incidentele aframing van het budget, door middel van het activeren en opnemen in een voorziening van de kosten voor technische ondersteuning. In 2011 zijn kosten gemaakt teneinde de werkplekken en daarmee de bedrijfsvoering te optimaliseren. Voor een toelichting verwijzen wij u naar de laatste bestuursrapportage over 2011.

De diverse componenten onder automatisering zijn uitgesplitst naar kapitaallasten (rente en afschrijving) en overige kosten. Op de volgende pagina worden deze kosten gepresenteerd.

De ICT-lasten per onderdeel waren voor 2011 als volgt geraamd:
(begroting 2011 na derde wijziging)

Omschrijving	Kapitaallasten	Overige kosten	Totaal
Servers	145.100	26.500	171.600
Netwerk/infrastructuur	29.900	13.600	43.500
Pc's en randapparatuur	54.000	3.300	57.300
Belastingapplicaties	421.100	551.000	972.100
Kantoorapplicaties	51.000	18.300	69.300
Telefonie	60.200	40.000	100.200
Aandeel WOZ		-/-314.000	-/-314.000
Totaal			1.100.000

De realisatie in 2011 is als volgt :

Omschrijving	Kapitaallasten	Overige kosten	Totaal
Servers	145.100	26.500	171.600
Netwerk/infrastructuur	29.900	13.600	43.500
Pc's en randapparatuur	54.000	3.300	57.300
Belastingapplicaties	421.100	551.000	972.100
Kantoorapplicaties	51.100	19.000	70.100
Telefonie	60.200	40.200	100.400
Aandeel WOZ		-/-314.000	-/-314.000
Totaal			1.101.000

Overige uitgaven**6.744 nadeel**

Het nadeel op de overige uitgaven betreft een klein negatief resultaat op financiering en een klein nadeel op het onderdeel diverse posten. Dit laatste onderdeel wordt hieronder uitgesplitst.

Diverse posten**3.543 nadeel**

	begroot	realisatie 2011	saldo
Representatie	5.000	4.408	592
Drukwerk/kopieer	288.600	288.728	-128
Kantoormat.	7.000	6.324	676
Abonnementen	6.300	6.361	-61
Advertentie/recl.	0	0	0
Advieskosten	17.200	17.187	13
Verzekeringen	13.200	13.171	29
Uitbestede Werkz.	13.900	13.818	82
Autokosten	64.300	64.131	169
Reis en verbl. Kst	2.100	2.010	90
Arbo	12.500	12.500	0
OR	5.500	5.433	67
BHV	3.800	3.805	-5
Accountant	55.200	55.260	-60
Salarisadministratie	34.100	39.104	-5.004
Portokosten	57.000	57.006	-6
Onvoorzien	92.300	92.297	3
	678.000	681.543	-3.543

De belangrijkste afwijking ten opzichte van de begroting na laatste wijziging betreft de kosten die gemaakt zijn voor de overstap naar een nieuwe leverancier voor het verwerken van de salarissen. Dat had tot gevolg dat enkele maanden van 2011 met terugwerkende kracht in de nieuwe salarisadministratie moesten worden verwerkt.

Uitvoering WOZ**1.431 nadeel**

De uitvoering van de WOZ komt nagenoeg overeen met de begroting na laatste wijziging.

Baten**3.190 voordeel**

Ten opzichte van de begroting na laatste wijziging is een klein voordeel geboekt als renteresultaat. Via de slotwijziging zijn alle verrekeningen met de huidige opdrachtgevers en incidentele werkzaamheden voor de nieuwe opdrachtgever Over-Gemeenten bevestigd en geaccordeerd door de respectievelijke opdrachtgevende gemeenten.

8.6. Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

Activa	Boekwaarde 31.12.2010	Investing 2011	Afschrijving 2011	Desinvestering 2011	Boekwaarde 31.12.2011
Kantoormeubilair	582.184	0	80.852	0	501.333
Servers	445.116	4.540	122.810	0	326.845
Netwerk/infra	85.714	0	25.582	0	60.132
PC's + randappl.	121.782	96.750	47.900	0	170.632
Belastingappl.	2.243.740	126.173	308.864	0	2.061.049
Kantoorappl.	108.772	289.505	45.636	0	352.642
Telefonie	162.468	2.681	52.117	0	113.032
Bedrijfsmiddelen	8.369	0	2.223	0	6.146
Totaal MVA	3.758.146	519.649	685.983	0	3.591.813

In 2011 hebben een aantal activeringen plaats gevonden. Deze zijn in een afzonderlijk besluit gespecificeerd. Voor activeringen wordt het criterium van het economisch nut gehanteerd. Dit heeft tot gevolg, dat bij de afweging om zaken toe te voegen aan de materiële vaste activa ook posten worden opgenomen, die worden gezien als uitgaven van de GR ter bevordering van een toekomstige efficiënte bedrijfsvoering (inclusief implementatiekosten gerelateerd aan de investeringen). Activering is des te meer gewenst om toekomstige deelnemers te laten bijdragen in de initiële inspanningen binnen de GR.

De belangrijkste activeringen in 2011 betreffen het activeren van een deel van de uitgaven in het kader van externe technische dienstverlening ter optimalisering van de werkplekken. Daarnaast is geïnvesteerd in de uitbreiding van de belastingapplicaties met de komst van een nieuwe deelnemer aan de GR (Over-gemeenten, i.c. Oostzaan en Wormerland). Op het gebied van de wet WOZ is geïnvesteerd in het modelmatig waarderen van incurante objecten. Daarmee worden een aantal investeringen van de afgelopen jaren in het respectievelijk modelmatig waarderen van woningen, niet-woningen, agrarische objecten en incurante objecten afgesloten. De vruchten van deze investeringen zijn inmiddels bevestigd door een positieve waardering door de Waarderingskamer en een besparing op de formatie van de afdeling WOZ.

Tot slot is in 2011 geïnvesteerd in de aanschaf van een DMS en een interne service desk voor het meldingensysteem binnen Cocensus.

De kapitaallasten van alle uitbreidingsinvesteringen kunnen sluitend worden verwerkt in de begroting 2012.

Vorderingen en overlopende activa

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	stand per 31.12.2010	stand per 31.12.2011
Debiteuren	579.300	588.993
Depotstorting	5.000	5.000
Vooruitbetalingen en reserveringen	356.503	50.055
Onderhanden werk		50.000
Liquide middelen	14.535	643.156
Nog te ontvangen	62.933	0
Omzetbelasting	0	0
Overige vorderingen	30.700	30.274
Totaal vorderingen en overlopende activa	1.048.971	1.367.478

Liquide middelen (€643.156)

Dit betreft saldi van rekeningen-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten en Rabobank en kassaldo. Het saldo is ultimo 2011 dermate hoog, omdat de gemeente Haarlemmermeer haar bijdrage voor het eerste kwartaal 2012 reeds in week 51 van 2011 heeft overgemaakt.

Bedrijfsreserve (-€ 29.733)

De bedrijfsreserve is met € 22.020 meer negatief geworden door toevoeging van het negatieve rekeningsresultaat 2010. Voor de voorliggende jaarrekening zullen wij voorstellen om het beperkte positieve resultaat toe te voegen aan de bedrijfsreserve. Daarnaast zullen wij in 2012 voorstellen om het incidentele voordeel vanuit de vernieuwing van de huurovereenkomst voor het bedrijfspand in de vorm van huurvrije perioden tussentijds toe te voegen aan de bedrijfsreserve die daarmee positief zal worden.

Voorzieningen

	stand per 31.12.2010	stand per 31.12.2011
Egalisatie voorziening ICT		-195.000
Risico voorziening BAG		50.000
Totaal voorzieningen		- 145.000

Egalisatievoorziening ICT

In 2011 hebben wij te maken gehad met eenmalige hogere onderhoudskosten ICT onder meer inzake de inrichting van de werkplekstructuur van Cocensus (cloud computing), het mogelijk maken van werken op afstand (het nieuwe werken), het aanscherpen van databeveiliging en het mogelijk maken van uitwisseling van gegevens met de klantencontactcentra van de deelnemende gemeenten. Om tot gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten ICT over een aantal begrotingsjaren te komen is er voor gekozen een egalisatievoorziening in te stellen. De stand van deze voorziening bedraagt per 31 december 2011 € 195.000 negatief. Op basis van de opgestelde meerjarenplanning en de in de begroting opgenomen bedragen is te verwachten dat deze egalisatievoorziening binnen drie jaar een positief saldo zal hebben. Dit wordt onder meer gerealiseerd door vrijval van kapitaallasten vanwege het niet vervangen van pc's (€ 30.000 jaarlijks).

Daarnaast biedt de besparing op huisvestingslasten van € 36.000 in ieder geval de garantie, dat de jaarlijkse dotatie gerealiseerd kan worden, echter de belangrijkste besparing hopen wij te realiseren indien de potentiële uitbreiding van de GR per 1 januari 2013 doorgang vindt. Deze uitbreiding betekent een uitbreiding van ca 10 formatieplaatsen. Bij onderbrenging in de huidige accommodatie wordt een bedrag van € 70.000 bespaard aan niet noodzakelijke uitbreidingsinvesteringen voor de inrichting van werkplekken en jaarlijks een bedrag van 30.000 euro structureel in verband met het niet te behoeven uitbreiden van de kantoorruimte.

Risicovoorziening BAG

De risicovoorziening BAG betreft een voorziening ter dekking van mogelijke risico's voortvloeiend uit de implementatie van BAG. In 2011 is hiervoor een project gestart en zijn de kosten onder de post onderhanden werk geactiveerd. Nog onduidelijk is of deze kosten kunnen worden doorberekend aan de betreffende gemeenten. Voor de inschatting van de mogelijke risico's voortvloeiend uit dit project en de onzekerheid over de eventuele doorberekening van de gemaakte kosten is een voorziening gevormd.

Langlopende schulden aflossingen (€ 2.280.000)

Voor de financiering van de investeringen zijn bij de Bank Nederlandse Gemeenten een viertal leningen afgesloten:

- Leningnummer 40.102674 ad € 2.200.000, looptijd 5 jaar tegen een rentepercentage van 4,39%.
- Leningnummer 40.102675 ad € 1.000.000, looptijd 10 jaar tegen een rentepercentage van 4,43%.

Van bovenstaande leningen is de rente en aflossing achteraf verschuldigd op 10 april van elk jaar, voor het eerst op 10 april 2008. Berekening vindt plaats op het juiste aantal dagen per maand/jaar. Contractueel verschuldigde aflossing per 10 april 2011 is € 540.000.

In 2008 is een nieuwe lening afgesloten:

- Leningnummer 40.103691 ad € 1.300.000, looptijd 5 jaar tegen een rentepercentage van 4,98%.

Van deze lening is de rente en aflossing achteraf verschuldigd op 1 juli van elk jaar, voor het eerst op 1 juli 2009. Berekening vindt plaats op het juiste aantal dagen per maand/jaar. Contractueel verschuldigde aflossing per 1 juli 2011 is € 260.000. In 2010 is een nieuwe lening afgesloten:

- Leningnummer 40.105450 ad € 800.000, looptijd 5 jaar tegen een rentepercentage van 2,98%.

Van deze lening is de rente en aflossing achteraf verschuldigd op 1 juni van elk jaar, voor het eerst op 1 juni 2011. Berekening vindt plaats op het juiste aantal dagen per maand/jaar. Contractueel verschuldigde aflossing per 1 juni 2011 is € 80.000.

De rentelasten van de hiervoor benoemde bedragen voor 2011:

Leningnummer 40.102674	€ 24.555
Leningnummer 40.102675	€ 27.782
Leningnummer 40.103691	€ 32.317
Leningnummer 40.105450	€ 22.442
Totale rentelasten	€ 107.096

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	stand per 31.12.2010	stand per 31.12.2011
Crediteuren	331.590	514.470
Nog te betalen	128.155	82.175
Borg pasjes	85	170
BTW	167.993	223.442
Kasgeldlening		1.000.000
Vooruit ontvangen	1.049.027	1.033.199
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	1.676.850	2.853.456

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voor de bedrijfsvoering heeft Cocensus een aantal contracten afgesloten waarvan de contractuele looptijd en derhalve de verplichting nog een aantal jaren op de exploitatie drukt.

Het betreft de volgende contracten:

- lease bedrijfsauto's einde contract 18-11-2013
- huur bedrijfspand einde contract 31-03-2017
- Huur koffie-automaten einde contract 31-12-2016
- GemNet-verbinding einde contract 30-09-2013

In onderstaande tabel worden de financiële gevolgen gepresenteerd:

	jaarlast	Verplichting per 31-12-2011
Bedrijfsauto's	43.886	83.874
Bedrijfspand	374.000	1.995.600
Koffie-automaten	10.769	42.533
Gem-net verbinding	13.364	23.721
Totaal	442.019	2.145.728

9. Controleverklaring

Bijlage: Staat van Activa 2011

Omschrijving	Aanschaf- waarde 01-jan-11	Vermeer- dering 2011	Vermi- ndering 2011	Bijdrage derden 2011	Aanschaf- waarde 31-12-11	Afschr. Mnd.	Afschrijv. t/m 2010	Boekwaarde 31/12/10	Afschr. 2011	Boekwaarde 31-12-2011	Kapitaal- rente 2011	Kapitaal- lasten 2011	Econ. of maatschapp. nut EN of MN
Kantoormeubilair	808.518,36				808.518,36	120	226.333,90	582.184,46	80.851,84	501.332,62	29.109,22	109.961,06	EN
Totaal	808.518,36	0,00	0,00		808.518,36		226.333,90	582.184,46	80.851,84	501.332,62	29.109,22	109.961,06	
Servers													
Centrale computerruimte	249.389,79				249.389,79	120	72.446,14	176.943,65	24.938,98	152.004,67	8.847,18	33.786,16	EN
Software centrale servers	316.517,36				316.517,36	60	117.480,93	199.036,43	63.303,47	135.732,96	9.951,82	73.255,29	EN
Kantoorautomatisering servers	172.838,78	4.540,00			177.378,78	60	103.703,28	69.135,50	34.567,76	39.107,74	3.456,78	38.024,53	EN
Totaal	738.745,93	4.540,00	0,00		743.285,93		293.630,35	445.115,58	122.810,21	326.845,37	22.255,78	145.065,99	
Netwerk/infrastructuur													
Netwerk	58.317,62				58.317,62	120	17.495,28	40.822,34	5.831,76	34.990,58	2.041,12	7.872,88	EN
Netwerkapparatuur	98.750,78				98.750,78	60	53.858,83	44.891,95	19.750,16	25.141,79	2.244,60	21.994,75	EN
Totaal	157.068,40	0,00	0,00		157.068,40		71.354,11	85.714,29	25.581,92	60.132,37	4.285,71	29.867,63	
PC's en Randapparatuur													
PC apparatuur	232.426,31	96.750,00			329.176,31	60	113.472,68	118.953,63	46.485,26	169.218,37	5.947,68	52.432,94	EN
Randapparatuur	7.071,84				7.071,84	60	4.243,11	2.828,73	1.414,37	1.414,36	141,44	1.555,80	EN
Totaal	239.498,15	96.750,00	0,00		336.248,15		117.715,79	121.782,36	47.899,63	170.632,73	6.089,12	53.988,75	
Belastingapplicaties													
Gouw belastingen Haarlem	880.375,59				880.375,59	120	260.031,67	620.343,92	88.037,56	532.306,36	31.017,20	119.054,76	EN
Belastingapplicatie Haarlmeer	920.152,51				920.152,51	120	271.964,75	648.187,76	92.015,25	556.172,51	32.409,39	124.424,64	EN
Belastingapplicatie geconverteerd	836.397,70	61.170,96			897.568,66	120	46.679,92	789.717,78	83.639,77	767.248,97	39.485,89	123.125,66	EN
Geotax	225.856,75	65.002,52			290.859,27	60	40.365,98	185.490,77	45.171,35	205.321,94	9.274,54	54.445,89	EN
Totaal	2.862.782,55	126.173,48	0,00		2.988.956,03	420,00	619.042,32	2.243.740,23	308.863,93	2.061.049,78	112.187,01	421.050,94	
Kantoorapplicaties													
Software overige applicaties	83.072,78	8.956,32			92.029,10	60	46.178,68	36.894,10	16.614,56	29.235,86	1.844,71	18.459,26	EN
PC software	145.104,95	5.376,00			150.480,95	60	73.226,93	71.878,02	29.020,99	48.233,03	3.593,90	32.614,89	EN
DMS	0,00	244.076,04			244.076,04	60	0,00	0,00	0,00	244.076,04	0,00	0,00	EN
Projecturen	0,00	31.096,62			31.096,62	60	0,00	0,00	0,00	31.096,62	0,00	0,00	EN
Totaal	228.177,73	289.504,98	0,00	0,00	517.682,71	240,00	119.405,61	108.772,12	45.635,55	352.641,55	5.438,61	51.074,15	
Telefonie													
Telefooncentrale	260.583,00	2.680,77			263.263,77	60	98.114,89	162.468,11	52.116,60	113.032,28	8.123,41	60.240,01	EN
Totaal	260.583,00	2.680,77	0,00		263.263,77		98.114,89	162.468,11	52.116,60	113.032,28	8.123,41	60.240,01	
Bedrijfsmiddelen													
Auto's	11.115,28				11.115,28	60	2.746,12	8.369,16	2.223,06	6.146,10	418,46	2.641,51	EN
Totaal	11.115,28	0,00	0,00		11.115,28		2.746,12	8.369,16	2.223,06	6.146,10	418,46	2.641,51	
Totale activa	5.306.489,40	519.649,23	0,00	0,00	5.826.138,63		1.548.343,09	3.758.146,31	685.982,72	3.591.812,82	187.907,32	873.890,04	

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Verlag van bevindingen

Verantwoording deelnemende gemeente
boekjaar 2011

Gemeente Haarlemmermeer

Inhoudsopgave

1	Controleverklaring	1
2	Onze controleaanpak	3
2.1	Reikwijdte van de opdracht	3
2.2	Onze controleaanpak in het kort	4
2.2.1	Algemeen	4
2.2.2	Controle van de rechtmatigheid	4
2.3	Gehanteerde goedkeurings- en rapporteringstoleranties	4
3	Onze bevindingen	5
3.1	Specifieke opmerkingen bij de verantwoording	5
3.1.1	Aanslagoplegging	5
3.1.2	Toeristenbelasting	5
3.1.3	Precario	5
3.1.4	Nog op te leggen aanslagen	5
3.1.5	Afboekingen	7
3.1.6	Waardering debiteuren	7
3.2	Interne beheersing	7
3.2.1	Onderbouwing geraamde opbrengsten	7
3.2.2	Interne beheersingsmaatregelen	7
3.2.3	Verzenden van aanslagen	8
3.3	Automatisering	8
3.3.1	Inleiding	8
3.3.2	Informatiebeveiliging verdient nog steeds de aandacht	8
3.3.3	Wijzigingsbeheer is verbeterd, maar nog onvoldoende	9
3.3.4	Conversies van aansluitende partijen hebben de aandacht	10
3.3.5	Application controls	10

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

1 Controleverklaring

Aan: De directeur en het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus

Verklaring inzake financiële verantwoording opbrengsten en debiteurensaldi belastingen en heffingen over 2011

Wij hebben bijgaande, door ons gewaarmerkte financiële verantwoording inzake de opbrengsten en debiteurensaldi belastingen en heffingen Gemeente Haarlemmermeer over het jaar 2011 gecontroleerd. De financiële verantwoording is opgesteld door het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus, in overeenstemming met de vereisten voor de financiële verantwoording gegeven in het "Verantwoordings- en Controleprotocol Heffingen Cocensus" en de Dienstverleningsovereenkomst 2011.

Verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling is verantwoordelijk voor het opmaken van de financiële verantwoording in overeenstemming met de vereisten voor de financiële verantwoording gegeven in het "Verantwoordings- en Controleprotocol Heffingen Cocensus" en de Dienstverleningsovereenkomst 2011.

Het Dagelijks Bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de financiële verantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. Dit houdt onder meer in dat de verantwoording zowel de baten, lasten als het debiteurensaldo getrouw dient weer te geven en dat de in de verantwoording verantwoorde baten en lasten rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder de gemeentelijke belastingverordeningen.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de financiële verantwoording op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het "Verantwoordings- en Controleprotocol Heffingen Cocensus", de Dienstverleningsovereenkomst 2011 en de door de Raad van de gemeente Haarlemmermeer vastgestelde normenkader (raadsbesluit d.d. 14 juli 2011, kenmerk 2011/38256). Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Bij de bepaling van de controletolerantie zijn wij uitgegaan van het totaal van de opgelegde belastingaanslagen 2011 ad € 83.095.383. De bij onze controle toegepaste goedkeurings-tolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van het totaal van de opgelegde belastingaanslagen 2011.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de financiële verantwoording. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de financiële verantwoording een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de financiële verantwoording en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de financiële verantwoording.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de financiële verantwoording

Naar ons oordeel geeft de verantwoording de opbrengsten en debiteurensaldi van de belastingen en heffingen op basis van de bij de verantwoording aangegeven ontvangen bron- en basisgegevens en tarievenbesluiten juist en volledig weer in overeenstemming met de eisen van de Dienstverleningsovereenkomst 2011 en de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder de gemeentelijke belastingverordeningen.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

De financiële verantwoording inzake de opbrengsten en debiteurensaldi belastingen en heffingen Gemeente Haarlemmermeer over het jaar 2011 en onze verklaring daarbij zijn uitsluitend bedoeld voor de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus en de gemeente Haarlemmermeer en kunnen derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Bij deze controleverklaring is een afzonderlijk verslag van bevindingen gevoegd. Deze bevindingen doen geen afbreuk aan de strekking van de verklaring.

Amsterdam, 7 februari 2012

Ernst & Young Accountants LLP

R. Ellermeijer RA

Rapportage naar aanleiding van de controle van de verantwoording

2 Onze controleaanpak

2.1 Reikwijdte van de opdracht

Conform de door het bestuur van Cocensus aan ons verleende opdracht hebben wij de Verantwoording belasting van Cocensus inzake opbrengsten en debiteurensaldi belastingen en heffingen over het jaar 2011 gemeente Haarlemmermeer gecontroleerd. De verantwoording is, onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur van Cocensus, opgesteld in overeenstemming met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder de gemeentelijke belastingverordeningen. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring bij de verantwoording te verstrekken.

Onze controleaanpak richt zich zowel op het getrouwe beeld van de baten en lasten over 2011 en de debiteurenstand per 31 december 2011 als op de financiële rechtmatigheid van die baten en lasten 2011. Inherent aan onze controleaanpak rapporteren wij u over het doelmatigheidsbeheer indien wij bijzonderheden hebben geconstateerd en u hieromtrent adviezen kunnen verstrekken.

Met betrekking tot een aantal belastingsoorten is de gemeente Haarlemmermeer zelf verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van het opgelegde bedrag c.q. de mutatie in het boekjaar. Het is de taak van Cocensus de mutaties in het systeem door te voeren, de aanslag te verzenden en de gelden te innen. Met betrekking tot deze belastingsoorten hebben wij de juistheid van de opgelegde aanslagen vastgesteld. In het navolgende schema is weergegeven voor welke belastingsoorten deze beperking geldt.

Belastingsoort	Volledig	Beperkt
OZB	X	
Afvalstoffenheffing	X	
Toeristenbelasting	X	
Rioolrecht	X	
Liggeld		X
Precario		X
Parkeerbelasting		X

De reikwijdte van de opdracht tot controle van de verantwoording 2011 is vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst tussen Cocensus en de gemeente Haarlemmermeer alsmede in het door de Raad van de gemeente Haarlemmermeer vastgestelde normenkader (raadsbesluit d.d. 14 juli 2011, kenmerk 2011/38256). Deze is uitgangspunt geweest voor de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden met betrekking tot de verantwoording 2011.

2.2 Onze controleaanpak in het kort

2.2.1 Algemeen

Onze controle is verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de dienstverleningsovereenkomst tussen Cocensus en de gemeente Haarlemmermeer alsmede in het door de Raad van de gemeente Haarlemmermeer vastgestelde normenkader (raadsbesluit d.d. 14 juli 2011, kenmerk 2011/38256). Dienovereenkomstig dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het overzicht geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in het overzicht.

2.2.2 Controle van de rechtmatigheid

De controle van de rechtmatigheid richt zich op de naleving van relevante wet- en regelgeving en besluiten van het Algemeen Bestuur, voor zover de foutenkans die voortvloeit uit het niet naleven van de wet- en regelgeving direct financiële consequenties heeft voor de jaarrekening. In overeenstemming met de opdracht van het Algemeen Bestuur, nader vastgelegd in het controleprotocol, hebben wij de rechtmatigheidscontrole uitgevoerd.

Hierbij hebben wij als uitgangspunt het door de Raad van de gemeente Haarlemmermeer vastgestelde normenkader (raadsbesluit d.d. 14 juli 2011, kenmerk 2011/38256) gehanteerd voor de wet- en (gemeentespecifieke) regelgeving die voor Cocensus van toepassing is.

Wij toetsen, op basis van risicoanalyse, overigens primair of de organisatie voldoende maatregelen heeft getroffen om de naleving van wet- en regelgeving te waarborgen. Dit houdt in dat wij niet zelfstandig alle wet- en regelgeving in detail beoordelen op de mogelijkheid van het zich voordoen van (juridische en financiële) risico's. Wij maken hiervoor gebruik van de door uw Cocensus uitgevoerde werkzaamheden met betrekking tot het rechtmatigheidsbeheer.

2.3 Gehanteerde goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de opgelegde aanslagen over het jaar.

Op basis van de verantwoording 2011 van Gemeente Haarlemmermeer betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de verantwoording van circa € 831.000 (1%) en een totaal van onzekerheden van circa € 2.493.000 (3%) de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

3 Onze bevindingen

3.1 Specifieke opmerkingen bij de verantwoording

3.1.1 Aanslagoplegging

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd ten aanzien van de aanslagoplegging door Cocensus.

3.1.2 Toeristenbelasting

Per 31 december 2011 betreft de nog op te leggen aanslagen toeristenbelasting € 135.000. Het betreffen aanslagen toeristenbelasting 2010, in januari 2012 zijn deze aanslagen definitief opgemaakt en opgelegd.

3.1.3 Precario

Wij hebben geconstateerd dat Cocensus in 2011 conform de opgave van de gemeente Haarlemmermeer een totaal van € 2 miljoen in de prognose heeft opgenomen inzake nog op te leggen aanslagen precario (kabels en leidingen). Ten tijde van de controle bestaat onzekerheid inzake inbaarheid van deze nog op te leggen precario (Endinet Haarlemmermeer B.V.). Endinet Haarlemmermeer B.V. heeft namelijk een nader informatieverzoek voor deze aanslag ingediend bij de gemeente Haarlemmermeer.

3.1.4 Nog op te leggen aanslagen

In de verantwoording is een schatting opgenomen van de nog op te leggen aanslagen en de nog te verstrekken verminderingen. Wij hebben, op basis van de aan ons beschikbaar gestelde informatie, de aanvaardbaarheid van de door de directeur van Cocensus bij het opstellen van de verantwoording c.q. het bepalen van deze post gemaakte schattingen en de daaraan ten grondslag liggende standpunten en veronderstellingen beoordeeld. Daarnaast hebben wij de toereikendheid van de onderbouwing van deze schattingen beoordeeld.

Onroerend zaak belasting

Volgens Cocensus dienen per 31 december 2011 de volgende aanslagen te worden opgelegd:

	€	€
Belastingjaar 2011		
Nog op leggen aanslagen	423.000	
Nog te verminderen	(272.000)	
	<hr/>	151.000
Belastingjaar 2010		
Nog op te leggen aanslagen	58.000	
Nog te verminderen	(79.000)	
	<hr/>	(21.000)
		<hr/> <hr/>
		130.000

Belastingjaar 2011

Voor de berekening van de nog op te leggen aanslagen woningen is Cocensus uitgegaan van de waarde afkomstig uit de waarderingsapplicatie Geotax. Er dient nog voor 125 woonobjecten en 101 woningen in aanbouw een aanslag te worden opgelegd. Voor de woningen in aanbouw wordt door Cocensus een waarde van € 100.000 of € 180.000 toegekend, afhankelijk van de staat van oplevering. Uit de belastingapplicatie GOUW blijkt dat in het januarikohier 2012 voor € 1.000 is opgelegd.

Voor de eigenaren niet-woningen dient volgens de inschatting van Cocensus nog € 272.000 aan aanslagen te worden opgelegd. Uit de belastingapplicatie GOUW blijkt dat in januari 2012 voor € 27.000 is opgelegd. Voor de prognose nog op te leggen aanslagen is € 80 miljoen (WOZ waarde) gespecificeerd in een overzicht van de waarderingsapplicatie Geotax. Daarnaast is door Cocensus € 27 miljoen (WOZ waarde) geraamd voortkomend uit mutaties in het kadaster in december 2011, die betrekking hebben op bestemmingswijzigingen in het Schiphol gebied. De € 27 miljoen raming inzake gewijzigde bestemming vertegenwoordigt € 127.000 aan extra prognose, namelijk € 69.000 in de eigenaren niet woningen en € 58.000 in de gebruikers niet-woningen.

Voor de prognose van de nog op te leggen aanslagen gebruikers niet-woningen is Cocensus uitgegaan van 56% van het maximaal op te leggen bedrag. De belangrijkste oorzaak hiervan is de grote leegstand van de niet-woningen.

Onze controle geeft geen aanleiding tot verdere opmerkingen en correcties.

Afwikkeling nog op te leggen aanslagen in de verantwoording over boekjaar 2010

In de verantwoording over het boekjaar 2010 is door Cocensus een prognose opgenomen met betrekking tot nog op te leggen aanslagen over het belastingjaar 2010 en 2009. In 2011 zijn over deze belastingjaren de aanslagen opgelegd. Daarnaast is in de verantwoording 2011 nog een prognose opgenomen voor de nog op te leggen aanslagen 2010. Samengevat wordt het verloop van de prognose in onderstaande tabel weergegeven:

	Prognose verantwoording 2010	Opgelegd in 2011	Prognose verantwoording 2011	Vershil
	€	€	€	€
Belastingjaar 2009	669.000	762.000	nihil	93.000
Belastingjaar 2010	2.731.000	2.929.000	58.000	256.000
	<u>3.400.000</u>	<u>3.691.000</u>	<u>58.000</u>	<u>349.000</u>

Het verschil in de laatste kolom geeft het verschil aan van de prognose in de verantwoording 2010 en de opgelegde aanslagen in 2011 vermeerderd met de prognose van de nog op te leggen aanslagen over 2010 in de verantwoording 2011.

Belastingjaar 2009

Zoals uit bovenstaande tabel is op te maken is de prognose in de verantwoording 2010 over het belastingjaar 2009 redelijk in lijn met de realisatie in 2011. In 2011 is € 93.000 meer opgelegd dan geprognosticeerd.

Belastingjaar 2010

De opgelegde aanslagen in 2011 en de prognose van de nog op te leggen aanslagen over 2010 in de verantwoording 2011 is € 256.000 hoger dan in 2010 is geprognosticeerd. De relatieve omvang van de positieve afwijking, bedraagt 0,5% van het totaal bedrag aan opgelegde belastingen over belastingjaar 2010.

De prognose is vanaf 2007 ieder jaar nauwkeuriger opgesteld. De verbeterde nauwkeurigheid is veroorzaakt door meer inzicht in de bestemming van de gronden (van agrarisch naar bouwgrond) in de gemeente Haarlemmermeer.

3.1.5 Afboekingen

Wij hebben vastgesteld dat voor het verwerken van de afboekingen de juiste procedure wordt gehanteerd.

3.1.6 Waardering debiteuren

Specifiek maken wij u erop attent dat in de stand van de debiteuren per 31 december 2011 van € 3,4 miljoen, vooralsnog geen rekening is gehouden met een eventueel bij de gemeente te vormen voorziening voor oninbaarheid. Gezien de ouderdom van een aantal debiteuren zal een dergelijke voorziening wel gevormd moeten worden.

De toereikendheid van de voorziening dient jaarlijks te worden vastgesteld door de gemeente Haarlemmermeer.

3.2 Interne beheersing

3.2.1 Onderbouwing geraamde opbrengsten

De uitgangspunten van de dienstverlening van Cocensus aan de deelnemende gemeenten zijn opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst (DVO).

Wij benadrukken het belang van een constructief en frequent overleg tussen vaste contactpersonen vanuit de organisatie van Cocensus en de deelnemende gemeenten voor wat betreft de totstandkoming van de ramingen van baten en lasten, verwachte kwijtscheldingen, verminderingen, oninbaarheid en de bijbehorende tarieven per belastingsoort.

3.2.2 Interne beheersingsmaatregelen

In onze voorgaande rapportage hebben wij geadviseerd de interne procedures met betrekking tot het zichtbaar vastleggen van de interne beheersingshandelingen voor een juiste en volledige verwerking van de gegevens aan te scherpen. In 2011 is hieraan beperkt opvolging gegeven. De audittrail van de WOZ waardebepaling is niet altijd zichtbaar. Ons advies inzake het zichtbaar vastleggen van de beheersingshandelingen blijft gehandhaafd.

Wij hebben de directeur geadviseerd zichtbare interne controle op een juiste, tijdige en volledige verwerking van mutaties in Gouw IT/Geotax, uit te voeren met betrekking tot:

- Verwerking mutaties De Meerlanden voor de aanslagen afvalstoffenheffing.*
- Verwerking mutaties PWN voor het opleggen van de aanslagen rioolheffing oververbruik.*
- Het opleggen van aanslagen toeristenbelasting.*

3.2.3 Verzenden van aanslagen

Voor een aantal heffingen/belastingen is en blijft de deelnemende gemeente verantwoordelijk voor het opleggen van de heffing/ belasting, zoals parkeerbelasting etcetera. Wij hebben geconstateerd dat de mutaties vanuit de deelnemende gemeenten niet doorlopend genummerd zijn/ worden. Hierdoor bestaat het risico dat intern niet kan worden vastgesteld dat alle door de gemeente verstrekte mutaties zijn verwerkt in de belastingapplicaties.

Wij hebben de directeur geadviseerd toe te zien op de doorlopende nummering van de door de gemeente verstrekte mutaties per belastingsoort per gemeente, ter waarborging van de volledigheid van de verwerking van de verstrekte mutaties.

3.3 Automatisering

3.3.1 Inleiding

In het kader van de interim-controle besteden wij aandacht aan de informatiesystemen die relevant zijn voor de jaarrekeningcontrole. Wij hebben de general IT controls (wijzigingsbeheer, logische toegangsbeveiliging en back-up & recovery) rondom GouwBelastingen en GeoTax beoordeeld. In de volgende paragrafen zijn onze bevindingen weergegeven.

3.3.2 Informatiebeveiliging verdient nog steeds de aandacht

In 2009 hebben wij enkele tekortkomingen geconstateerd op het gebied van informatiebeveiliging. Zo beschikte Cocensus niet over een informatiebeveiligingsbeleid, waren de wachtwoordeisen voor GouwBelastingen onvoldoende en hadden gebruikers vergaande beheerrechten in Gouwbelastingen. In 2010 hebben wij geconstateerd dat projecten zijn gestart om onze aanbevelingen door te voeren.

De wachtwoordinstellingen van GouwBelastingen zijn inmiddels aangepast. Voor GouwBelastingen wordt nu voor de meeste gebruikers op Oracle niveau afgedwongen dat het wachtwoord iedere 66 dagen gewijzigd dient te worden en niet gelijk mag zijn aan 20 eerder gebruikte wachtwoorden. Wel zijn een aantal accounts, waaronder die van de applicatiebeheerders, uitgezonderd van deze policy. Ook op Windows niveau zijn 135 van de 245 accounts uitgezonderd van de algemene policy en hoeven hun wachtwoord niet verplicht te wijzigen. Voor een deel betreft dit service accounts (waarmee niet wordt ingelogd), maar ook veel persoonlijke gebruikersaccounts.

Wij adviseren u erop toe te zien dat de wachtwoord policy door alle gebruikers wordt nageleefd. Daarnaast adviseren wij u uitzonderingen alleen toe te staan voor service accounts.

Management commentaar

Het betreft hier onder andere Citrix gebruikers die bewust zijn uitgesloten van de wachtwoord policy. Deze accounts maken vanuit de aangesloten gemeenten middels veilige VPN's over het GemNet, contact met de Citrix server van Cocensus. Binnen de Citrix omgeving hebben deze Windows accounts geen mogelijkheid om hun wachtwoord te wijzigen. Opgemerkt moet worden dat deze accounts via de Citrix omgeving werken en uitsluitend de Gouw applicatie kunnen opstarten. Binnen de Gouw applicatie moeten deze accounts wel periodiek hun wachtwoord wijzigen.

Tevens adviseren wij u om in het informatiebeveiligingsbeleid vast te leggen hoe een gebruiker de gebruikersrechten ontvangt en hoe periodiek controle wordt uitgevoerd op de toegekende rechten. Op basis van het beleid kunt u dan gebruikersrechten koppelen aan een gebruikersgroep of functie. De toekenning van rechten moet periodiek worden gemonitord. Op deze manier wordt voorkomen dat gebruikers onterecht vergaande beheerrechten hebben en alleen de rechten bezitten die zij uit hoofde van hun functie moeten hebben.

Zo hebben wij dit jaar bijvoorbeeld geconstateerd dat met 78 van de 245 actieve Windows accounts (enabled, not expired) langer dan 90 dagen niet is ingelogd. Deze accounts zijn mogelijk niet langer in gebruik. Wanneer accounts niet tijdig worden geblokkeerd is de kans op misbruik van deze accounts en de applicaties waartoe deze accounts rechten hebben groter dan gewenst. Periodiek controle op inactieve accounts kan dit voorkomen.

Wij adviseren u daarom periodiek te valideren of aangemaakte accounts en toegekende rechten nog altijd noodzakelijk zijn.

Management commentaar

Onderzoek heeft uitgewezen dat het Citrix accounts betreft welke aan de aangesloten gemeenten beschikbaar zijn gesteld. Veel gemeenten vragen 25 of meer inlogaccounts aan, maar blijken deze in de praktijk niet allemaal te gebruiken. Systeembeheer en Applicatiebeheer gaan contact opnemen met de aangesloten gemeenten om te verifiëren of deze accounts in de nabije toekomst alsnog gebruikt gaan worden.

U heeft toegezegd het informatiebeveiligingsbeleid aan ons beschikbaar te stellen zodra het document definitief is. Wij zijn graag bereid dit document op volledigheid te toetsen.

3.3.3 Wijzigingsbeheer is verbeterd, maar nog onvoldoende

Vorig jaar is geconstateerd dat rondom het autoriseren, testen en accorderen van nieuwe wijzigingen (patches en updates) in GouwBelastingen en GeoTax binnen Cocensus geen formele procedure was ingericht.

Voor grotere wijzigingen (releases van GouwBelastingen) wordt inmiddels een vaste procedure gevolgd. In Excel spreadsheets wordt aan de hand van een testplan de voortgang van de testwerkzaamheden en belangrijkste resultaten bijgehouden. Communicatie met betrekking tot de wijzigingen, waaronder autorisaties en goedkeuringen vindt veelal per email plaats. Een kopie van de email wordt opgeslagen in TopDesk.

Wij adviseren u de formele acceptatie van de wijziging verder te formaliseren en de gebruikers die betrokken zijn de testwerkzaamheden schriftelijk te laten verklaren dat er wat hen betreft geen blokkerende issues zijn en de wijziging dus in productie kan worden genomen.

Management commentaar

De wijzigingsprocedure zal worden opgenomen in het Informatiebeveiligingsbeleid. Overigens hebben eindgebruikers binnen Cocensus geen beheerrechten.

Voor de applicatie GeoTax vinden wel vastleggingen in TopDesk plaats, maar wordt geen vergelijkbare testprocedure gevolgd. Het afgelopen jaar hebben ook uitsluitend kleine wijzigingen in GeoTax plaatsgevonden. Wel is een project gestart voor de overgang naar een nieuwe lijn van GeoTax in 2012.

Wij adviseren u ook voor deze applicatie testprotocollen op te stellen en vast te leggen en wijzigingen pas door te voeren na een definitief akkoord.

3.3.4 Conversies van aansluitende partijen hebben de aandacht

Vanaf belastingjaar 2012 zullen de gemeenten Oostzaan en Wormerland aansluiten bij de gemeenschappelijke regeling. Voor beide gemeenten vindt een conversie plaats van belastinggegevens uit de gemeentelijke belastingapplicatie naar GouwBelastingen. Voor de conversies zal een onderzoek worden uitgevoerd naar de betrouwbaarheid (juistheid en volledigheid) van de overgedragen gegevens.

De controlewerkzaamheden worden op korte termijn ingepland zodat tijdig, voordat de aanslagen voor het nieuwe jaar worden opgelegd, kan worden vastgesteld dat de overdracht juist en volledig heeft plaatsgevonden.

3.3.5 Application controls

Ernst & Young heeft in de periode november tot de balanscontrole onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van geautomatiseerde interne beheersingsmaatregelen ('application controls'). Hierbij wordt bijvoorbeeld aandacht besteed aan specifieke autorisaties binnen de kritieke applicaties en de wijze waarop gegevensoverdracht plaatsvindt tussen applicaties ('interfaces').

Naar aanleiding van de door ons verrichte werkzaamheden hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd.

Amsterdam, 7 februari 2012

Ernst & Young Accountants LLP

M.J.A. van Veen RA

R. Ellermeijer RA